

gemeente
Zoetermeer

Omnibussenquête 2014

deelrapport openbare ruimte

OMNIBUSENQUETE 2014

Deelrapport: openbare ruimte

December 2014

Samenstelling rapport:
In opdracht van:

Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek
Marieke van Bemden, afdeling Stadsbeheer

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Samenvatting	5
1. Onderzoeksverantwoording	7
1.1 inleiding	7
1.2 doelstelling	7
1.3 respons	7
1.4 opzet rapport	7
2. Onderhoudskwaliteit van de directe woonomgeving	9
2.1 inleiding	9
2.2 mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit	9
2.3 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving	15
3. Onderhoudskwaliteit van de winkelcentra	19
3.1 mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit	19
3.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra	24
4. Onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen	23
4.1 mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit	23
4.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden	27
5. Participatie	29
5.1 hulp Zoetermeeders bij beheer en onderhoud	29
5.2 betrokkenheid bij onderhoud in de openbare ruimte	30
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	35
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	37
BIJLAGE 3. Tabellen	39
BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2014 m.b.t. het onderwerp openbare ruimte	65

SAMENVATTING

* **Respons**

Van alle 4000 in september/oktober 2014 benaderde Zoetermeeders van 18 jaar en ouder heeft 29% één of meer vragen ingevuld van het onderdeel 'openbare ruimte' uit de omnibusenquête 2014.

* **Directe woonomgeving**

Voor het onderhoud van de directe woonomgeving is afgesproken dat dit sober zal zijn, dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid

Respondenten zijn van mening dat vooral de onkruidbestrijding, onderhoud van beplanting maar ook het onderhoud van voet- en fietspaden, straten en parkeerplaatsen en de zwerfvuilbestrijding van klein zwerfvuil, (veel) slechter wordt gedaan dan is afgesproken. Meer dan een kwart van de respondenten ziet bij deze onderdelen een (veel) slechter onderhoud dan de afspraak.

Het meest positief is men over de bestrijding van graffiti.

Gemiddeld waarderen de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in hun directe woonomgeving met een rapportcijfer (6,5). Gemiddeld de hoogste cijfers scoren Oosterheem-zw (7,1) en het Stadscentrum (7,0) Gemiddeld het laagst scoren in Seghwaert-zw (5,9) en Seghwaert-no (5,9)

* **Winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)**

De afgesproken onderhoudskwaliteit voor de winkelcentra is redelijk (redelijk verzorgd onderhoud en veilig). Niet iedereen ziet deze afgesproken onderhoudskwaliteit terug of ziet zelfs dat deze minder is dan afgesproken. Vooral is men ontevreden over de bestrijding van klein zwerfvuil en over het onderhoud van de papierbakken.

Gemiddeld waarderen de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra met een rapportcijfer 6,9.

* **Hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden**

De afgesproken onderhoudskwaliteit voor alle onderdelen van de hoofdwegen is sober (dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid).

Uit de resultaten blijkt dat de afgesproken onderhoudskwaliteit voor fiets- en voetpaden en de bestrijding van klein en groot zwerfvuil naast de hoofdwegen en naastliggende fietspaden (veel) slechter wordt uitgevoerd dan vooraf afgesproken.

De kwaliteit van het onderhoud van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt in gemiddeld gewaardeerd met een rapportcijfer 6,7.

* **Participatie**

In totaal is 28% van de respondenten van mening dat de gemeente de burgers niet moet stimuleren om te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving. De helft van de respondenten vindt dat de gemeente dit wel moet stimuleren.

Iets meer dan een kwart van de respondenten heeft suggesties/ideeën om de betrokkenheid van burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten.

De helft van de respondenten is bereid om zelf mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving. Het merendeel dan wel maar af en toe.

Meer dan de helft van de respondenten zou het liefste, bij veranderingen in de openbare ruimte in de directe woonomgeving, geïnformeerd willen worden. Iets meer dan een vijfde zou bij deze veranderingen willen meepraten/meedenken.

Bij veranderingen in de openbare ruimte in de winkelcentra maar ook bij veranderingen in de openbare ruimte van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden zou bijna twee derde alleen geïnformeerd willen worden en geeft 9% aan bij deze veranderingen te willen meedenken/meepraten,

Twee derde van de respondenten heeft wel een last van zwerfafval in de directe woonomgeving. Het merendeel maar af en toe maar bijna één op de vijf respondenten geeft aan daar veel last van te hebben.

Meer dan gemiddeld last van zwerfafval hebben respondenten uit Seghwaert-zw, Seghwaert – no, Meerzicht-west, Palenstein, Driemanspolder, Noordhove-oost, Oosterheem-zw en Buytenwegh.

*Respondenten uit Dorp hebben meer dan gemiddeld **veel** last van zwerfafval in hun directe woonomgeving.*

Alleen aan de respondenten die wel eens last hebben van zwerfafval in de directe woonomgeving is gevraagd of ze een afval-/prullenbak willen adopteren (regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen). Uit de resultaten blijkt dat iets minder dan een achtste van hen dat zou willen.

1

Onderzoeksverantwoording

1.1 Inleiding

Eind september/begin oktober 2014 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Eén van de jaarlijkse terugkerende onderwerpen in de omnibusenquête is het onderwerp “openbare ruimte”.

De vragenlijst over dit onderwerp sluit aan bij de vragen die eerder in de omnibusenquêtes 2005 t/m 2013 zijn gesteld.

1.2 Doelstelling

Doel van het onderzoek is een uitspraak te kunnen doen over:

- mate waarin de afgesproken onderhoudskwaliteit overeenkomt met de werkelijke onderhoudskwaliteit in woongebieden, winkelcentra en langs de hoofdwegen.

1.3 Respons

Voor de omnibusenquête 2014 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elke 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een ‘bijzonder woongebouw’ (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd.

De vragen over de openbare ruimte waren in de “gele” enquête te vinden.

De enquêtes zijn dit jaar, in tegenstelling tot de voorgaande jaren, via de post verspreid.

Om toch een gelijk aantal respondenten te krijgen is er een dubbel zo grote steekproef uit het bevolkingsbestand getrokken.

Bij de aanbiedingsbrief bij de enquête zat een inlogcode om de vragenlijst digitaal in te vullen. In totaal hebben 384 respondenten de vragenlijst digitaal ingevuld en 793 respondenten hebben een papieren vragenlijst ingevuld.

De vragen over dit onderwerp openbare ruimte zijn in voldoende mate beantwoord door 1177 personen uit de omnibusenquête.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

1.4 Opzet rapport

In de volgende drie hoofdstukken worden de resultaten gepresenteerd van de waardering van de respondenten voor de onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving, de onderhoudskwaliteit in de winkelcentra en de onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen. In het laatste hoofdstuk staat hoe de respondenten denken over participatie in de openbare ruimte.

In de rapportage worden alle cijfers achter de komma lager of gelijk aan 4 ($\leq 0,4$) naar beneden afgerond en getallen van 5 of hoger achter de komma ($\geq 0,5$) naar boven. Daardoor kan het voorkomen dat het totaal percentage onder een kolom (100%) niet altijd overeenkomt met het opgetelde percentage in een kolom (99% of 101%).

Aan het einde van het rapport is een viertal bijlagen opgenomen. Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen. In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen uit de omnibusenquête over het onderwerp 'openbare ruimte'.

2

Onderhoudskwaliteit van de directe woonomgeving

2.1 Inleiding

De gemeente Zoetermeer heeft in de beheersvisie openbare ruimte vastgelegd hoe o.a. de woonomgeving, winkelcentra, hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden in de komende jaren worden onderhouden. Voor alle onderdelen van de openbare ruimte is een bepaalde onderhoudskwaliteit met de gemeenteraad afgesproken waaraan moet worden voldaan.

De volgende kwaliteiten zijn afgesproken:

- sober onderhoud : beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid
- redelijk onderhoud : redelijk verzorgd onderhoud en veilig

In dit hoofdstuk komt aan de orde of de respondenten vinden dat de afgesproken kwaliteit voor de verschillende onderdelen in de directe woonomgeving overeenkomt met de werkelijke onderhoudskwaliteit (zie grafiek 1)

2.2 Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving

Voor de directe woonomgeving is afgesproken dat het onderhoud van de straten, parkeerplaatsen, het groen en het meubilair sober zal zijn (beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid)

a. straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)

Van de respondenten is 59% van mening dat de afgesproken onderhoudskwaliteit 'sober' overeenkomt met de werkelijke onderhoudskwaliteit in hun directe woonomgeving.

In totaal vindt 26% van de respondenten dat de werkelijke onderhoudskwaliteit (veel) slechter is en is 14% dat de onderhoudskwaliteit (veel) beter is dan afgesproken. Ook dit jaar komt naar voren dat de mening van de respondenten over de onderhoudskwaliteit in de tijd gezien vrijwel gelijk gebleven is. Steeds is ongeveer een kwart van de respondenten van mening dat de onderhoudskwaliteit (veel) slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken.

Tabel 1. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van straten en parkeerplaatsen (= *sober*) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	23%	25%	27%	26%	22%	25%	21%	28%	25%	26%
gelijk aan afspraak	64%	64%	65%	63%	63%	63%	63%	60%	64%	59%
(veel) beter	13%	12%	9%	11%	15%	12%	16%	12%	12%	14%
Totaal	100% n=1365	100% n=1331	100% n=1270	100% n=1336	100% n=1293	100% n=1319	100% n=1200	100% n=1153	100% n=1113	100% n=1102

b. voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)

In totaal vindt 30% van de respondenten dat de onderhoudskwaliteit van de voet- en fietspaden in hun directe woonomgeving (veel) slechter wordt uitgevoerd dan dat wat er is afgesproken (sober onderhoud).

In totaal vindt 56% dat de onderhoudskwaliteit overeenkomt met wat is afgesproken en ziet 15% een (veel) beter onderhoud. Dit resultaat komt vrijwel overeen met de voorgaande twee jaren.

Tabel 2. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van voet- en fietspaden (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014
(veel) slechter	29%	37%	36%	35%	30%	31%	26%	29%	28%	30%
gelijk aan afspraak	60%	53%	55%	55%	57%	56%	58%	58%	59%	56%
(veel) beter	11%	11%	9%	11%	13%	12%	16%	13%	13%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	n=1367	n=1333	n=1277	n=1342	n=1288	n=1321	n=1204	n=1144	n=1099	n=1091

* in 2014 is net als in de twee voorgaande jaren afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van voet- en fietspaden sober zal zijn. In de eerdere jaren was dat "redelijk".

c. onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen

Ook de bestrijding van onkruid tussen de tegels en stenen wordt in 2013 sober uitgevoerd. Vóór 2012 was dat *redelijk* in de directe woonomgeving.

Van de respondenten ziet 56% de afgesproken onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving terug.

In totaal is 12% van de respondenten van mening dat het onderhoud (veel) beter wordt uitgevoerd dan is afgesproken. Eén op de drie respondenten (33%) vindt dat het onderhoud (veel) slechter wordt gedaan dan de afspraak is.

Tabel 3. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de onkruidbestrijding (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	38%	39%	37%	31%	26%	33%	32%	36%	32%	33%
gelijk aan afspraak	52%	52%	55%	56%	60%	56%	54%	54%	58%	56%
(veel) beter	9%	10%	8%	13%	14%	11%	13%	9%	10%	12%
Totaal	100% n=1374	100% n=1328	100% n=1273	100% n=1340	100% n=1296	100% n=1330	100% n=1209	100% n=1151	100% n=1107	100% n=1098

* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de onkruidbestrijding sober zal zijn.

d. beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)

Ook voor het onderhoud van de beplanting is in 2014 net als het geval was in 2012 dat deze sober zal zijn in de woonomgeving. Vóór 2012 was de afspraak nog redelijk onderhoud.

Van de respondenten ziet 54% net als in 2013 de afgesproken onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving terug.

In totaal ziet 29% een (veel) slechtere onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving en 16% een (veel) betere onderhoudskwaliteit dan is afgesproken.

Tabel 4. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de beplanting (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	38%	39%	38%	33%	30%	33%	30%	35%	32%	29%
gelijk aan afspraak	51%	48%	52%	52%	52%	53%	53%	51%	54%	54%
(veel) beter	12%	13%	10%	15%	17%	13%	17%	14%	14%	16%
Totaal	100% n=1371	100% n=1336	100% n=1276	100% n=1341	100% n=1298	100% n=1329	100% n=1207	100% n=1156	100% n=1112	100% n=1106

* in deze jaren is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de beplanting sober zal zijn.

e. banken (schoon en heel)

Driekwart van de respondenten ziet de afgesproken onderhoudskwaliteit voor banken (=sober) in de directe woonomgeving terug.

In de jaren 2005 tot en met 2011 was de afgesproken kwaliteit voor het onderhoud van banken redelijk.

Van de respondenten ziet 13% in 2014 een (veel) beter onderhoud en 15% een (veel) slechter onderhoud dan is afgesproken.

Tabel 5. mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de banken (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	25%	26%	28%	26%	25%	26%	21%	22%	16%	15%
gelijk aan afspraak	68%	66%	67%	67%	67%	66%	68%	68%	75%	72%
(veel) beter	7%	8%	5%	7%	8%	9%	11%	10%	9%	13%
Totaal	100% n=1297	100% n=1272	100% n=1222	100% n=1286	100% n=1243	100% n=1291	100% n=1178	100% n=1121	100% n=1071	100% n=1064

* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de banken sober zal zijn.

f. papierbakken (heel en leeg)

Ook voor het onderhoud en het legen van de papierbakken is afgesproken dat deze sober zal worden uitgevoerd.

Van de respondenten is 65% van mening dat aan deze afspraak in hun woonomgeving wordt voldaan. Daarentegen vindt meer dan één op de vijf respondenten (21%) dat het onderhoud (veel) slechter wordt gedaan dan was afgesproken. Volgens 14% is er sprake van een (veel) beter onderhoudsniveau.

Tabel 6. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van papierbakken (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	34%	34%	33%	32%	28%	26%	21%	25%	18%	21%
gelijk aan afspraak	59%	57%	61%	60%	61%	66%	67%	64%	70%	65%
(veel) beter	7%	9%	7%	8%	11%	9%	13%	11%	13%	14%
Totaal	100% n=1307	100% n=1300	100% n=1239	100% n=1311	100% n=1264	100% n=1300	100% n=1197	100% n=1135	100% n=1089	100% n=1071

* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van papierbakken sober zal zijn.

g. graffitiverwijdering

In totaal ziet iets minder dan driekwart van de respondenten (73%) dat de graffiti in hun woonomgeving volgens afspraak (=sober) wordt verwijderd. Een even groot percentage respondenten vindt dat de graffiti (veel) beter als ook (veel) slechter wordt verwijderd dan is afgesproken.

Tabel 7. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken verwijdering van graffiti (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	16%	18%	20%	19%	16%	14%	16%	16%	13%	13%
gelijk aan afspraak	71%	69%	71%	70%	70%	74%	71%	73%	76%	73%
(veel) beter	12%	13%	10%	12%	14%	12%	13%	11%	11%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	n=1301	n=1285	n=1233	n=1297	n=1246	n=1273	n=1182	n=1114	n=1070	n=1051

* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de afgesproken verwijdering van graffiti sober zal zijn.

h. zwerfvuilbestrijding

Ook voor de bestrijding van zwerfvuil is afgesproken dat deze sober zal worden gedaan. Vóór 2012 was voor dit onderdeel uit de directe woonomgeving nog afgesproken dat dit goed zou worden gedaan. Sinds 2009 wordt er in de vragenlijst en onderscheid gemaakt in de bestrijding van groot zwerfvuil (> 10 cm) en klein zwerfvuil (<= 10 cm). Uit de resultaten komt naar voren dat 63% van de respondenten van mening is dat groot zwerfvuil zo wordt bestreden als is afgesproken. In totaal ziet 224% een veel slechter onderhoud een 14% een veel beter onderhoud.

Tabel 8. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van **groot** zwerfvuil (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid tussen 2009 en 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar					
	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	27%	27%	23%	24%	22%	24%
gelijk aan afspraak	60%	63%	64%	62%	65%	63%
(veel) beter	13%	11%	13%	14%	13%	14%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	n=1276	n=1326	n=1196	n=1137	n=1097	n=1087

* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (goede onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van groot zwerfvuil sober zal zijn.

Eén op de drie respondenten (33%) vindt dat klein zwerfvuil minder goed wordt bestreden dan is afgesproken. In totaal ziet 55% de onderhoudskwaliteit die is afgesproken en 11% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 9. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van **klein** zwerfvuil <= 10 cm (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid tussen 2009 en 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar					
	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	33%	35%	30%	32%	30%	33%
gelijk aan afspraak	55%	56%	57%	56%	59%	55%
(veel) beter	11%	9%	12%	11%	11%	11%
Totaal	100% n=1284	100% n=1324	100% n=1203	100% n=1144	100% n=1103	100% n=1089

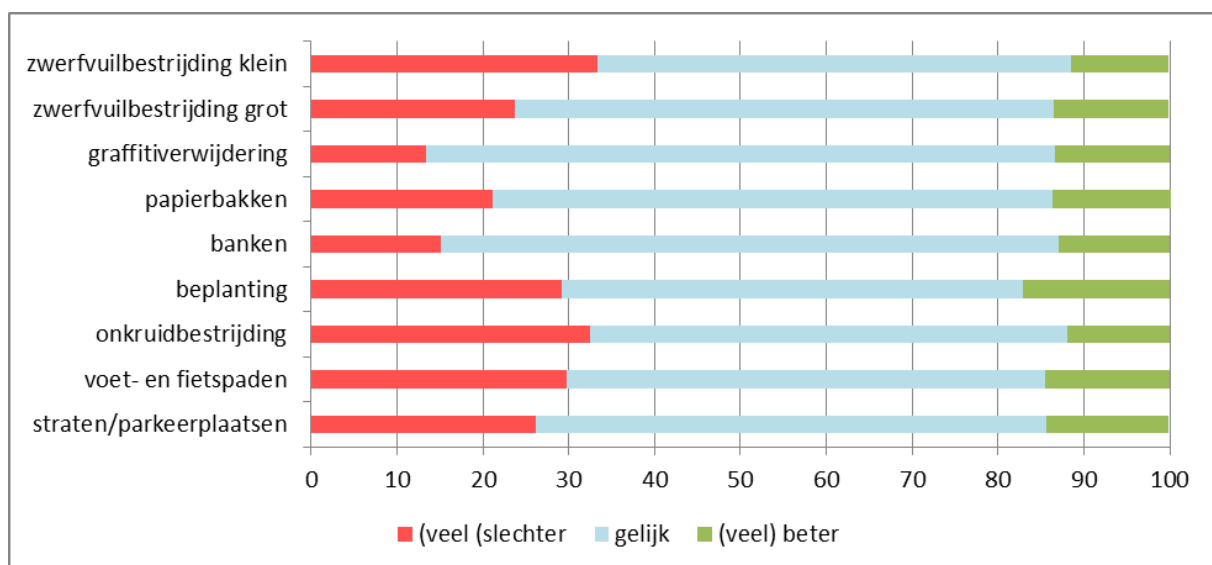
* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (goede onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit sober zal zijn.

In de volgende grafiek staat de mening van de respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen in de directe woonomgeving..

Duidelijk te zien is dat de onkruidbestrijding, onderhoud van beplanting, onderhoud van voet- en fietspaden, straten en parkeerplaatsen en de zwerfvuilbestrijding van klein zwerfvuil, (veel) slechter wordt gedaan dan is afgesproken terwijl de afspraak al 'sober' onderhoud is.

Grafiek 1. Mening van respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen in de directe woonomgeving.

Komt de afgesproken onderhoudskwaliteit overeen met de werkelijke onderhoudskwaliteit?

2.3 Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Gemiddeld waarden de respondenten (n=1127) de kwaliteit van het onderhoud in hun directe woonomgeving met een rapportcijfer (6,5). Dit rapportcijfer komt overeen met de cijfers uit eerder jaren.

Van de respondenten geeft 19% (20% in 2013) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder). De overige 81% geeft een 6 of meer.

Tabel 10. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gemiddeld Rapportcijfer	6,8	6,4	6,4	6,5	6,6	6,4	6,7	6,5	6,4	6,5

Lage waardering

Wordt een indeling gemaakt naar de waardering voor de kwaliteit van het onderhoud naar buurt dan blijken de respondenten uit Seghwaert-zw (5,9), Seghwaert-no (5,9), Noordhove-oost (6,1), Palenstein (6,2), Buytenwegh (6,2), Noordhove-west (6,3), Dorp (6,3), Meerzicht west (6,5) gemiddeld de laagste waarderingen te geven.

In Seghwaert-zw geeft meer dan één op de drie respondenten (35%) een onvoldoende rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud.

Hoge waardering

De hoogste waardering voor het onderhoud in de directe woonomgeving geven respondenten uit Oosterheem-zw (7,1) en uit het Stadscentrum (7,0).

Tabel 11. % respondenten per buurt dat een voldoende of onvoldoende rapportcijfer geeft voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Genoemde buurt	onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	23%	76%	6,3	46
Stadscentrum	11%	89%	7,0	37
Palenstein	26%	75%	6,2	51
Driemanspolder	9%	92%	6,9	59
Meerzicht-west	15%	85%	6,5	87
Meerzicht-oost	18%	82%	6,5	51
Buytenwegh	27%	73%	6,2	94
De Leyens	16%	84%	6,6	89
Seghwaert-Z-W	29%	71%	5,9	55
Seghwaert-N-O	35%	65%	5,9	83
Noordhove-west	30%	70%	6,3	27
Noordhove-oost	25%	76%	6,1	49
Rokkeveen-west	11%	89%	6,9	74
Rokkeveen-oost	17%	83%	6,7	129
Oosterheem-zw	12%	88%	7,1	33
Oosterheem-no	12%	88%	6,9	114
Buitengebied	-	-		1
Buurt onbekend				48
Totaal Zoetermeer	19%	81%	6,50	1127
<i>rood=lager dan gemiddeld</i>				

3

Onderhoudskwaliteit van de winkelcentra

3.1 Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit

Ook voor de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) is voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte een bepaalde onderhoudskwaliteit afgesproken. De afgesproken onderhoudskwaliteit voor de winkelcentra is redelijk (redelijk verzorgd onderhoud en veilig).

In grafiek 2 staat hoe de respondenten de onderhoudskwaliteit van de verschillende onderdelen van de openbare ruimte in de winkelcentra beoordelen.

a. straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)

Van de respondenten ziet 73% het afgesproken onderhoudsniveau 'redelijk' in de winkelcentra terug. Dat was in de voorgaande jaren hoger zoals tabel 14 laat zien. In totaal ziet 13% een (veel) slechter en 14% een (veel) beter onderhoudsniveau dan is afgesproken.

Tabel 14. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit (=redelijk) van straten en parkeerplaatsen met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	13%	13%	12%	11%	8%	10%	9%	11%	9%	13%
gelijk aan afspraak	72%	74%	76%	77%	76%	76%	77%	78%	77%	73%
(veel) beter	15%	13%	12%	13%	16%	14%	14%	11%	14%	14%
Totaal	100% n=1363	100% n=1313	100% n=1261	100% n=1333	100% n=1292	100% n=1315	100% n=1184	100% n=1138	100% n=1082	100% n=1088

b. voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)

Van de respondenten is 72% van mening dat de kwaliteit van het onderhoud van voet- en fietspaden zoals is afgesproken (=redelijk) wordt uitgevoerd.

In totaal ziet 15% een (veel) slechter onderhoudsniveau en 13% een (veel) beter onderhoud. Dit komt overeen met het resultaat van vorig jaar.

Tabel 15. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit (= *redelijk*) van voet- en fietspaden met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	19%	20%	19%	19%	13%	16%	12%	15%	15%	15%
gelijk aan afspraak	67%	68%	70%	70%	71%	73%	74%	74%	73%	72%
(veel) beter	13%	12%	11%	12%	15%	12%	14%	11%	12%	13%
Totaal	100% n=1359	100% n=1310	100% n=1258	100% n=1332	100% n=1292	100% n=1317	100% n=1180	100% n=1132	100% n=1097	100% n=1088

c. onkruidbestrijding

Meer dan driekwart van de respondenten (78%) is net als vorig jaar van mening dat het onkruid tussen de stenen en de tegels volgens het afgesproken niveau (=redelijk) wordt bestreden in de winkelcentra.

Volgens 11% wordt het (veel) slechter bestreden dan is afgesproken en ziet 11% juist een (veel) betere bestrijding.

Tabel 16. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit ten aanzien van onkruidbestrijding met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	16%	16%	16%	14%	9%	13%	12%	14%	11%	11%
gelijk aan afspraak	72%	74%	74%	74%	76%	75%	74%	76%	78%	78%
(veel) beter	12%	11%	10%	12%	15%	13%	13%	10%	11%	11%
Totaal	100% n=1353	100% n=1294	100% n=1259	100% n=1330	100% n=1284	100% n=1314	100% n=1176	100% n=1135	100% n=1095	100% n=1077

d. beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)

Iets meer dan driekwart van de respondenten (76%) is van mening dat het onderhoud van de beplanting in de winkelcentra volgens afspraak (=redelijk) wordt gedaan. In totaal ziet 12% een (veel) slechter onderhoud en 12% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 17. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de beplanting met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	18%	19%	17%	15%	10%	15%	13%	16%	14%	12%
gelijk aan afspraak	71%	71%	74%	75%	77%	77%	75%	72%	75%	76%
(veel) beter	10%	10%	8%	10%	13%	9%	12%	12%	11%	12%
Totaal	100% n=1342	100% n=1300	100% n=1251	100% n=1329	100% n=1278	100% n=1310	100% n=1171	100% n=1130	100% n=1101	100% n=1076

* voor 2012 was de afspraak voor de onderhoudskwaliteit "goed".

e. banken (schoon en heel)

Van de respondenten ziet 77% dat de banken in de winkelcentra volgens afspraak (=redelijk) worden onderhouden. In totaal ziet 10% een veel slechter onderhoudsniveau en 13% een (veel) beter onderhoudsniveau.

Tabel 18. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van banken met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	19%	16%	18%	18%	14%	15%	14%	13%	9%	10%
gelijk aan afspraak	71%	74%	75%	73%	75%	76%	75%	76%	79%	77%
(veel) beter	10%	10%	7%	9%	11%	9%	11%	11%	12%	13%
Totaal	100% n=1325	100% n=1287	100% n=1234	100% n=1305	100% n=1277	100% n=1310	100% n=1165	100% n=1127	100% n=1086	100% n=1066

* vóór 2012 was de afgesproken kwaliteit van het onderhoud "goed"

f. papierbakken (heel, leeg)

Het onderhoud van papierbakken in de winkelcentra wordt minder vaak volgens afspraak (=redelijk) gedaan dan voor de andere onderdelen (m.u.v. de zwerfvuilbestrijding) het geval is. Volgens 68% van de respondenten worden de papierbakken volgens afspraak onderhouden. In totaal ziet 20% een (veel) slechter onderhoud en 12% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 20. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit (=redelijk) van papierbakken met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	35%	34%	31%	29%	23%	24%	20%	21%	18%	20%
gelijk aan afspraak	57%	59%	64%	63%	67%	68%	69%	69%	71%	68%
(veel) beter	8%	8%	6%	8%	10%	8%	11%	10%	11%	12%
Totaal	100% n=1337	100% n=1288	100% n=1244	100% n=1313	100% n=1273	100% n=1305	100% n=1176	100% n=1126	100% n=1092	100% n=1076

* vóór 2012 was de afspraak dat de onderhoudskwaliteit 'goed' moest zijn.

g. graffitiverwijdering

Meer dan driekwart van de respondenten (77%) ziet dat graffiti volgens afspraak wordt verwijderd. Volgens 12% gebeurt het (veel) slechter en volgens 11% (veel) beter dan is afgesproken.

Tabel 21. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van graffiti met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	17%	18%	18%	17%	14%	14%	13%	15%	14%	12%
gelijk aan afspraak	73%	73%	74%	74%	73%	77%	75%	76%	76%	77%
(veel) beter	11%	10%	8%	9%	13%	9%	12%	9%	11%	11%
Totaal	100% n=1339	100% n=1282	100% n=1241	100% n=1303	100% n=1249	100% n=1296	100% n=1160	100% n=1118	100% n=1076	100% n=1049

h. zwerfvuilbestrijding groot

Van de respondenten is 18% van mening dat de bestrijding van groot zwerfvuil (> 10 cm) (veel) slechter wordt gedaan dan is afgesproken. Daarnaast ziet 71% een onderhoudskwaliteit die overeenkomt met de werkelijkheid. In totaal ziet 11% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 22. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van groot zwerfvuil (= *redelijk*) met de werkelijkheid in 2009 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar					
	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	16%	18%	14%	15%	16%	18%
gelijk aan afspraak	72%	72%	75%	75%	72%	71%
(veel) beter	12%	10%	11%	10%	12%	11%
Totaal	100% n=1282	100% n=1312	100% n=1168	100% n=1126	100% n=1087	100% n=1075

* vóór 2012 was de afgesproken onderhoudskwaliteit 'goed'

* vóór 2009 was er geen onderscheid in groot- en klein zwerfvuil

i. zwerfvuilbestrijding klein

Van de respondenten is 27% van mening dat de zwerfvuilbestrijding van klein zwerfvuil (<= 10 cm) (veel) slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken. In totaal ziet 63% een onderhoudsniveau dat overeenkomt met wat is afgesproken. De overige 10% ziet een (veel) beter onderhoudsniveau.

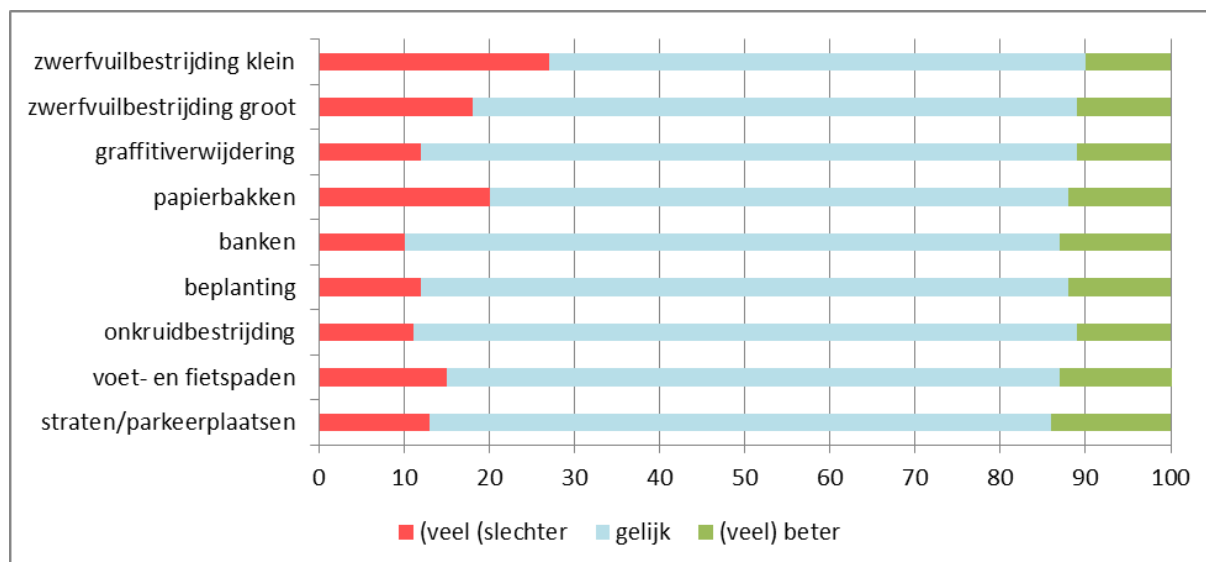
Tabel 23. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van klein zwerfvuil (= *redelijk*) met de werkelijkheid in 2009 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	24%	27%	22%	24%	23%	27%
gelijk aan afspraak	65%	65%	68%	67%	67%	63%
(veel) beter	11%	9%	10%	9%	10%	10%
Totaal	100% (n=1258)	100% (n=1312)	100% (n=1171)	100% (n=1129)	100% n=1089	100% n=1075

Uit de volgende grafiek blijkt nogmaals dat de respondenten vooral ontevreden zijn over de bestrijding van klein zwerfvuil en over het onderhoud van de papierbakken.

Grafiek 2. Mening van respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen in de WINKELCENTRA (inclusief Stadshart en Dorpsstraat).

Komt de afgesproken onderhoudskwaliteit overeen met de werkelijke onderhoudskwaliteit?

3.2 Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

Gemiddeld waarden de respondenten (n=1114) de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) met een rapportcijfer 6,9. Dit komt overeen met het resultaat uit 2005 hoewel de kwaliteit van het onderhoud voor een aantal aspecten lager wordt uitgevoerd dan toen het geval was.

Tabel 24. gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gemiddeld rapportcijfer	6,8	6,9	6,9	7,0	7,1	7,0	7,1	6,9	6,8	6,9

In totaal geeft 8% (9% in 2013) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) en 92% een voldoende rapportcijfer

4

Onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen

4.1 Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit

Ook voor de onderdelen van de hoofdwegen (Australiëweg, Aziëweg etc.) en de naastliggende fiets- en voetpaden is een bepaalde onderhoudskwaliteit afgesproken. Aan de respondenten is gevraagd achter elk genoemd onderdeel aan te geven of de afgesproken onderhoudskwaliteit overeenkomt met wat men waarneemt op de hoofdwegen en de naastliggende fiets- en voetpaden of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken (zie grafiek 3). De afgesproken onderhoudskwaliteit voor alle onderdelen van de hoofdwegen is sober (dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid).

a. wegen (vlakheid bestrating)

Het onderhoud van de hoofdwegen wordt volgens meer dan driekwart van de respondenten grotendeels volgens afspraak (=sober) gedaan (76%). In totaal is 13% van mening dat het (veel) beter wordt gedaan en ziet 11% een (veel) slechter onderhoud.

Tabel 25. Mening over de mate van overeenkomen van het afgesproken onderhoud van de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	7%	9%	9%	9%	7%	9%	14%	13%	9%	11%
gelijk aan afspraak	81%	80%	81%	79%	76%	77%	75%	76%	77%	76%
(veel) beter	13%	11%	10%	12%	17%	14%	12%	11%	14%	13%
Totaal	100% n=1295	100% n=1313	100% n=1235	100% n=1304	100% n=1246	100% n=1280	100% n=1148	100% n=1109)	100% n=1082	100% n=1079

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van wegen sober zal worden uitgevoerd.

- b. fiets- en voetpaden (o.a. vlakheid bestrating)
Volgens afspraak worden ook de fiets- en voetpaden die naast de hoofdwegen liggen sober onderhouden. In totaal ziet 64% dat dit ook zo wordt gedaan. In totaal ziet 12% een (veel) beter onderhoud en een 24% een (veel) slechter onderhoud dan is afgesproken.

Tabel 26. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de fiets- en voetpaden langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	22%	26%	28%	25%	19%	18%	20%	24%	20%	24%
gelijk aan afspraak	69%	66%	64%	67%	70%	72%	70%	68%	68%	64%
(veel) beter	9%	8%	7%	8%	11%	10%	11%	8%	13%	12%
Totaal	100% n=1287	100% n=1310	100% n=1233	100% n=1296	100% n=1250	100% n=1281	100% n=1165	100% n=1109	100% n=1079	100% n=1076

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van fiets- en voetpaden langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

- c. beplanting (o.a. snoeien)
Het onderhoud van de beplanting langs de hoofdwegen wordt volgens 20% van de respondenten (veel) slechter uitgevoerd dan is afgesproken. Ten opzichte van 2013 is dat een duidelijke verslechtering.
In totaal ziet 70% een onderhoud dat overeenkomt met de afspraak en is 10% van mening dat het zelfs (veel) beter gebeurt.

Tabel 27. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de beplanting langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(veel) slechter	20%	21%	21%	19%	14%	16%	15%	22%	14%	20%
gelijk aan afspraak	72%	72%	72%	72%	75%	75%	76%	72%	77%	70%
(veel) beter	8%	7%	7%	9%	11%	10%	10%	6%	9%	10%
Totaal	100% n=1295	100% n=1294	100% n=1233	100% n=1304	100% n=1245	100% n=1279	100% n=1162	100% n=1109	100% n=1068	100% n=1069

- d. graffitiverwijdering
Van de respondenten is 78% van mening dat graffiti volgens afspraak (=sober) wordt verwijderd. Van de respondenten ziet 9% een (veel) betere bestrijding en 13% een (veel) slechtere bestrijding.

Tabel 28. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken graffiti-bestrijding langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	15%	16%	16%	16%	13%	14%	12%	15%	13%	13%
gelijk aan afspraak	77%	77%	78%	77%	79%	79%	79%	79%	80%	78%
(veel) beter	8%	7%	6%	7%	8%	7%	8%	6%	8%	9%
Totaal	100% n=1280	100% n=1282	100% n=1219	100% n=1283	100% n=1223	100% n=1267	100% n=1148	100% n=1092	100% n=1061	100% n=1052

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de graffiti-bestrijding langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

e. zwerfvuilbestrijding groot

Volgens afspraak moet het groot zwerfvuil langs hoofdwegen en naastliggende fietspaden in tegenstelling tot de jaren vóór 2012 (afpraak: goed) sober worden bestreden. In totaal is 76% van mening dat de zwerfvuilbestrijding van groot zwerfvuil (> 10 cm) volgens afspraak plaatsvindt en is 80% van mening dat dit (veel) beter wordt gedaan. In totaal ziet 16% een (veel) slechter onderhoud. De resultaten in 2014 zijn beter dan die uit 2013.

Tabel 29. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van groot zwerfvuil langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid van 2009 t/m 2014

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar					
	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	16%	16%	13%	15%	19%	16%
gelijk aan afspraak	76%	76%	78%	78%	71%	76%
(veel) beter	9%	8%	9%	7%	10%	8%
Totaal	100% n=1243	100% n=1281	100% n=1155	100% n=1096	100% n=1061	100% n=1058

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (goede onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de bestrijding van groot zwerfvuil langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

f. zwerfvuilbestrijding klein

Bijna een kwart van de respondenten (24%) is van mening dat de bestrijding van klein zwerfvuil (<=10 cm) (veel) slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken. In totaal ziet 70% een onderhoudsniveau dat overeenkomt met wat is afgesproken. De overige 7% ziet een (veel) beter onderhoudsniveau.

Tabel 30. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van klein zwerfvuil (= sober) met de werkelijkheid van 2009 t/m 2014

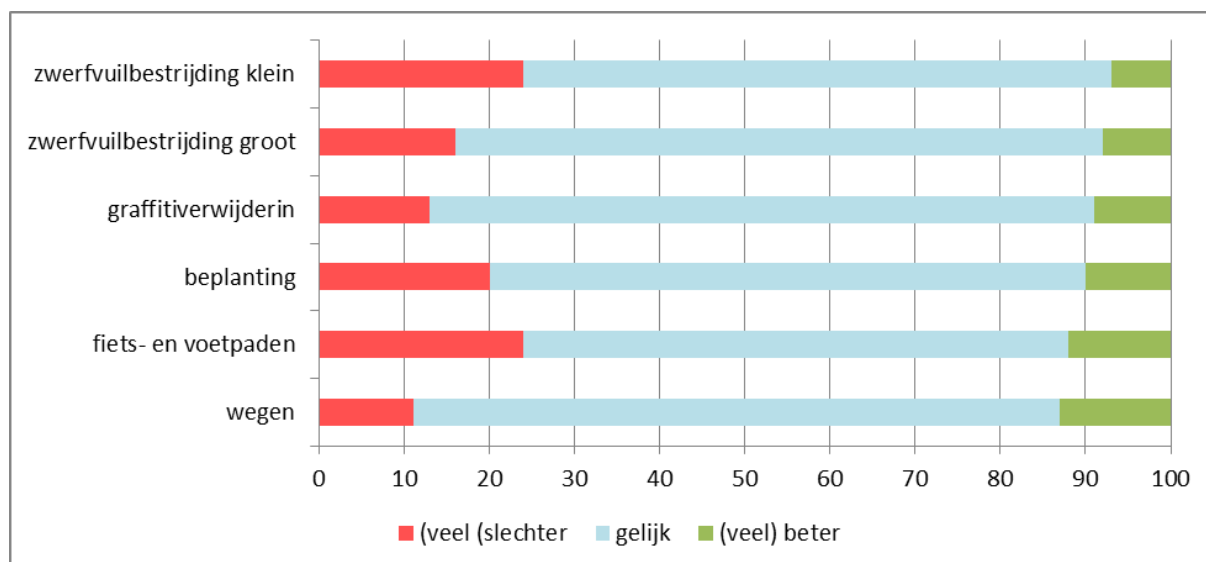
werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar					
	2009	2010	2011	2012*	2013*	2014*
(veel) slechter	21%	21%	17%	22%	20%	24%
gelijk aan afspraak	71%	72%	75%	72%	72%	70%
(veel) beter	8%	7%	8%	6%	9%	7%
Totaal	100% n=1241	100% n=1280	100% n=1157	100% n=1099	100% n=1067	100% n=1056

* in 2012, 2013 en 2014 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de bestrijding van klein zwerfvuil langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

In grafiek 3 staat de waardering voor alle onderdelen van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden onder elkaar. Hieruit valt af te lezen dat men name de afgesproken onderhoudskwaliteit voor fiets- en voetpaden en de bestrijding van klein zwerfvuil naast de hoofdwegen en naastliggende fietspaden (veel) slechter wordt uitgevoerd dan de gemaakte afspraken hierover.

Grafiek 3. Mening van respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen van de hoofdwegen en de naastliggende fietspaden.

Komt de afgesproken onderhoudskwaliteit overeen met de werkelijke onderhoudskwaliteit?

4.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

De kwaliteit van het onderhoud van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt gemiddeld gewaardeerd met een 6,7 (n=1102). Dit rapportcijfer is vrijwel gelijk als dat in de voorgaande jaren.

Tabel 31. gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

	Jaar									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gemiddeld rapportcijfer	6,7	6,7	6,7	6,8	6,9	6,8	6,8	6,6	6,6	6,7

In totaal geeft 11% (van de 1102 respondenten) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) (in 2013: 13%) en 89% een voldoende rapportcijfer (6 of meer). 1

5

Participatie

5.1 Hulp Zoetermeeders bij beheer en onderhoud

Net als in de vorige drie omnibusenquêtes is aan de respondenten gevraagd of ze vinden dat de gemeente burgers moet stimuleren haar te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving.

Uit de volgende tabel blijkt dat 29% van de respondenten van mening is dat de gemeente dit *niet* moet doen.

De helft van de respondenten (50%) vindt dat de gemeente de burgers *wel* moet stimuleren op dit gebied. Iets meer dan een vijfde van de respondenten (22%) heeft hierover geen mening.

In de tijd gezien lijken steeds minder respondenten van mening te zijn dat de gemeente de burgers moet stimuleren bij het beheer en onderhoud van hun directe omgeving. In 2011 vond nog 56% dat de gemeente dit moet doen; in 2014 is nog maar de helft van de respondenten deze mening toegedaan.

Tabel 30. Aantal en percentage respondenten dat van mening is dat de gemeente burgers moet stimuleren bij het beheer en onderhoud van de hun directe woonomgeving

Stimuleren?	2011		2012		2013		2014	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
ja	687	56%	625	54%	578	51%	567	50%
nee	251	21%	262	22%	300	26%	330	28%
geen mening	281	24%	262	24%	257	23%	247	22%
subtotaal	1219	100%	1169	100%	1135	100%	1144	100,0%
niet ingevuld			45		16		33	
totaal			1214		1151		1177	

In totaal zegt iets meer dan een kwart van de respondenten (26%) één of meer suggesties te hebben om de betrokkenheid van burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten. Hun suggesties staan in bijlage 3 tabel 4.

Tabel 31. Aantal en percentage respondenten dat al of niet een suggestie heeft om de betrokkenheid van de burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten.

Suggesties?	Aantal	%
ja	275	26,0%
nee	783	74,0%
subtotaal	1058	100%
geen antwoord	119	
totaal	1177	

Dit jaar is er voor het eerst aan de respondenten gevraagd of ze zelf bereid zijn om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving. Uit de volgende tabel blijkt dat iets meer dan de helft van de respondenten (52%) daartoe bereid is. Het merendeel van hen wil dat af en toe doen. Er zijn 91 respondenten die aangeven structureel te willen meehelpen.

Tabel 32. Aantal en percentage respondenten dat af of niet bereid is om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving

Bereid om mee te helpen?	aantal	in % van het totaal
ja, eenmalig	37	3,2%
ja, af en toe	468	40,9%
ja, structureel	91	7,9%
nee	378	33,0%
weet niet	171	14,9%
subtotaal	1145	100,0%
geen antwoord'	32	
totaal	1177	

5.2 betrokkenheid bij veranderingen in de openbare ruimte

Aan de respondenten is ook gevraagd hoe ze het liefst bij veranderingen in de openbare ruimte van hun directe woonomgeving, de winkelcentra en de hoofdwegen en naastliggende voet- en fietspaden betrokken willen worden.

a. betrokkenheid bij veranderingen in de openbare ruimte in de directe woonomgeving

Van de respondenten wil 54% alleen geïnformeerd worden bij veranderingen in de openbare ruimte van hun directe woonomgeving. Meer dan één vijfde van de respondenten (22%) zegt bij veranderingen te willen meedenken/ meepraten.

In totaal zegt 19% niet betrokken te willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte in hun directe woonomgeving.

Tabel 33. Wijze waarop respondenten het liefst betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte in hun directe woonomgeving

Wijze van betrokkenheid	Aantal	%
ik wil alleen geïnformeerd worden	614	53,6%
ik wil meedenken/meepraten	254	22,2%
anders, nl.....(zie bijlage 3 tabel 5)	51	4,4%
niet	212	18,5%
subtotaal	1145	100,0%
geen antwoord	32	
totaal	1177	

b. *betrokkenheid bij veranderingen in de openbare ruimte in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)*

Een soortgelijke vraag is ook gesteld over de eventuele betrokkenheid van de respondenten bij veranderingen in de openbare ruimte in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat). Ook nu blijkt het merendeel alleen geïnformeerd te willen worden (63%) of er niet bij betrokken te willen worden (27%).

Er zijn 102 respondenten die aangeven mee te willen denken of meepraten als er sprake is van veranderingen bij de openbare ruimte in de winkelcentra.

Tabel 34. Wijze waarop respondenten het liefst betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

Wijze van betrokkenheid	Aantal	%
Ik wil alleen geïnformeerd worden	723	63,6%
Ik wil meedenken/meepraten	102	9,0%
Anders, nl.....(zie bijlage 3 tabel 6)	11	1,0%
Niet	301	26,5%
<hr/>		
Subtotaal	1137	100,0%
Geen antwoord	40	
Totaal	1177	

c. *betrokkenheid bij veranderingen in de openbare ruimte van de hoofdwegen*

Tenslotte is ook aan de respondenten gevraagd hoe ze het liefste betrokken willen worden bij veranderingen van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden.

Ook nu blijkt het merendeel van de respondenten (63%) alleen geïnformeerd te willen worden of niet betrokken te willen worden (27%).

Ook hier geven 102 respondenten aan te willen meedenken/meepraten. Dit zijn overigens niet dezelfde respondenten als degenen die aangeven te willen meedenken/meepraten over de winkelcentra. Want van de 102 respondenten die aangeven te willen meedenken/praten over de winkelcentra geven er maar 57 aan ook te willen meepraten/meedenken over veranderingen van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden.

Tabel 35. Wijze waarop respondenten het liefst betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

Wijze van betrokkenheid	Aantal	%
Ik wil alleen geïnformeerd worden	718	63,1%
Ik wil meedenken/meepraten	102	8,9%
Anders, nl.....(zie bijlage 3 tabel 7)	14	1,2%
Niet	303	26,6%
<hr/>		
Subtotaal	1137	100,0%
Geen antwoord	40	
Totaal	1177	

5.3 zwerfafval in de directe woonomgeving

Meer dan twee derde van de respondenten (67%) geeft aan wel eens last te hebben van zwerfafval in de directe woonomgeving. Het merendeel heeft dat maar af en toe maar bijna één op de vijf respondenten geeft aan veel last te hebben van zwerfafval.

Tabel 36. Aantal en percentage respondenten dat al of niet wel eens last heeft van zwerfafval in de directe woonomgeving

Wel eens last van zwerfafval in de directe woonomgeving?	aantal	in % van het totaal
Ja, veel	223	19,6%
Ja, weinig	544	47,7%
Nee	373	32,7%
Subtotaal	1140	100,0%
Geen antwoord'	37	
Totaal	1177	

Naar woonbuurt uitgesplit blijkt dat de respondenten uit Dorp relatief vaker dan gemiddeld veel last zeggen te hebben van zwerfafval in hun directe woonomgeving (35%).

Worden de resultaten van de respondenten die overlast hebben van zwerfafval (veel of weinig samen) afgezet tegen het gemiddelde dan blijkt dat men name respondenten uit Seghwaert-zw (82%), Seghwaert –no (77%), Meerzicht-west (76%), Palenstein (75%), Driemanspolder (73%), Noordhove-oost (71%), Oosterheem-zw (70%) en Buytenwegh (69%) meer dan gemiddeld last hebben van zwerfafval.

tabel 37. Percentage respondenten per buurt dat al of niet wel eens last heeft van zwerfafval in de directe woonomgeving

Genoemde woonbuurt	ja, veel last	ja, weinig	ja, veel en weinig samen	nee	aantal respondenten
Dorp	35%	30%	65%	35%	46
Stadscentrum	21%	32%	53%	47%	38
Palenstein	20%	55%	75%	26%	51
Driemanspolder	14%	59%	73%	28%	58
Meerzicht-west	23%	53%	76%	23%	90
Meerzicht-oost	23%	50%	73%	27%	52
Buytenwegh	23%	46%	69%	31%	94
De Leyens	11%	51%	62%	39%	91
Seghwaert-Z-W	24%	58%	82%	18%	55
Seghwaert-N-O	22%	55%	77%	23%	83
Noordhove-west	24%	28%	52%	48%	25
Noordhove-oost	20%	51%	71%	29%	51
Rokkeveen-west	11%	45%	56%	44%	75
Rokkeveen-oost	13%	43%	56%	44%	132
Oosterheem-zw	21%	49%	70%	30%	33
Oosterheem-no	26%	39%	65%	35%	115
Buitengebied	-	-	-	-	2
Buurt onbekend					49
Totaal Zoetermeer	20%	47%	67%	33%	1140

rood (meer dan gemiddeld), blauw (gemiddeld)

Respondenten die last hebben van zwerfafval in hun directe woonomgeving mochten suggesties/ideeën aandragen voor wat ze zelf zouden kunnen doen om het zwerfafval in hun directe woonomgeving te verminderen. In bijlage 3 tabel 8 staat een overzicht van hun antwoorden.

extra afvalbakken

Op veel plaatsen in Zoetermeer is het op verzoek van de inwoners mogelijk een extra afvalbak te laten plaatsen in de openbare ruimte met als doel het zwerfafval te verminderen. Het is de bedoeling dat degene die de extra afvalbak aanvraagt bij een wijkpost deze adopteert; dat wil zeggen er voor zorgt dat deze geleegd wordt en voorzien van een schone afvalzak.

Alleen aan de respondenten die aangeven wel een last te hebben van zwerfafval in hun directe woonomgeving is gevraagd of ze een afval-/prullenbak willen adopteren (en dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen).

In totaal gaat het om 752 respondenten die de vraag hebben ingevuld.

Van hen geeft 70% aan daar niets voor te voelen en zegt 17% het niet te weten.

Iets minder dan één op de acht respondenten (91 respondenten – 12%) voelt er wel voor om een extra afvalbak te adopteren om zo het zwerfafval te verminderen.

Tabel 38

Aantal en percentage respondenten dat al of niet interesse heeft voor het laten plaatsen van een extra afvalbak en deze zelf te legen en van een nieuwe zak te voorzien.

Heeft interesse in het laten plaatsen van een extra afvalbak in de openbare ruimte om zwerfafval te verminderen:	aantal	in % van het totaal
Ja	91	12,1%
Nee	528	70,2%
Weet niet	124	16,5%
Ik heb er al een geadopteerd	9	1,2%
Subtotaal	752	100,0%
Geen antwoord	15	
Totaal	767	

BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1.177 respondenten uit de omnibusenquête die vragen hebben ingevuld over het onderwerp openbare ruimte of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18 plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1.177 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,4% en de 32,6%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18 plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.177	1,7	2,3	2,6	2,8	2,9

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de twee onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2014);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2014);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd, in % van:

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr	9,6%	8,9%	3,2%
Vrouw 18 < 30 jr	9,3%	8,7%	5,5%
Man 30 < 40 jr	7,4%	7,3%	4,5%
Vrouw 30 < 40 jr	7,8%	8,4%	5,2%
Man 40 < 50 jr	8,5%	8,8%	5,8%
Vrouw 40 < 50 jr	9,5%	9,7%	9,3%
Man 50+	22,7%	23,2%	33,9%
Vrouw 50+	25,2%	25,0%	32,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	97.615	4.000	1.126

* 51 van de 1.177 respondenten uit 2014 hebben hun geslacht of leeftijd niet opgegeven

BIJLAGE 3. Tabellen

Tabel 1. Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit van de **directe woonomgeving**

DIRECTE WOONOMGEVING	werkelijke onderhoudskwaliteit is:					totaal
	veel slechter	slechter	gelijk aan afspraak	beter	veel beter	
onderdelen:						
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	5,9%	20,3%	59,4%	13,2%	1,1%	100,0% (n=1102)
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	6,9%	22,8%	55,8%	14,1%	0,4%	100,0% (n=1091)
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	7,8%	24,7%	55,6%	10,7%	1,2%	100,0% (n=1098)
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	9,7%	19,5%	53,7%	15,5%	1,6%	100,0% (n=1106)
- banken (schoon en heel)	2,0%	13,2%	72,0%	12,2%	0,7%	100,0% (n=1064)
- papierbakken (heel en leeg)	3,1%	18,0%	65,1%	12,6%	1,2%	100,0% (n=1071)
- graffiti verwijdering	1,9%	11,5%	73,2%	12,4%	1,0%	100,0% (n=1051)
- zwerfvuilbestrijding groot	5,0%	18,8%	62,8%	12,6%	0,8%	100,0% (n=1087)
- zwerfvuilbestrijding klein	6,2%	27,1%	55,2%	10,8%	0,6%	100,0% (n=1089)

Tabel 2. Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit van de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

WINKELCENTRA (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)	werkelijke onderhoudskwaliteit is:					
	veel slechter	slechter	gelijk aan afspraak	beter	veel beter	totaal
onderdelen:						
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	1,5%	11,0%	73,4%	13,4%	0,6%	100% (n=1096)
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	2,4%	12,7%	71,5%	12,8%	0,6%	100% (n=1088)
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	1,6%	9,8%	77,9%	9,7%	0,9%	100% (n=1077)
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	2,0%	10,2%	76,2%	10,6%	0,9%	100% (n=1076)
- banken (schoon en heel)	0,8%	9,6%	76,9%	11,8%	0,8%	100% (n=1066)
- papierbakken (heel en leeg)	2,5%	17,2%	68,3%	11,2%	0,8%	100% (n=1076)
- graffiti verwijdering	1,2%	10,3%	77,2%	9,8%	1,4%	100% (n=1049)
- zwerfvuilbestrijding groot > 10 cm	2,2%	15,5%	70,8%	10,2%	1,2%	100% (n=1075)
- zwerfvuilbestrijding klein <= 10 cm	3,2%	23,9%	62,9%	8,7%	1,3%	100% (n=1075)

Tabel 3. Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen (Australiëweg, Aziëweg etc.) en de naastliggende fiets- en voetpaden)

HOOFDWEGEN (Australiëweg, Aziëweg etc.) en naastliggende FIETS- en VOETPADEN	werkelijke onderhoudskwaliteit is:					totaal
	veel slechter	slechter	gelijk aan afspraak	beter	veel beter	
onderdelen:						
- wegen (o.a. vlakheid bestrating)	1,5%	9,8%	75,8%	12,5%	0,4%	100,0% (n=1079)
- fiets- en voetpaden (o.a. vlakheid bestrating)	3,5%	20,6%	63,7%	11,6%	0,6%	100,0% (n=1076)
- beplanting (o.a. snoeien)	2,7%	17,5%	69,8%	9,3%	0,7%	100,0% (n=1069)
- graffiti verwijdering	1,5%	11,2%	78,2%	8,2%	0,9%	100,0% (n=1052)
- zwerfvuilbestrijding groot	1,8%	14,4%	75,5%	7,6%	0,8%	100,0% (n=1058)
- zwerfvuilbestrijding klein	2,7%	20,8%	69,3%	6,3%	0,9%	100,0% (n=1056)

Tabel 4. Genoemde suggesties om de betrokkenheid van burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten.

- 1 keer per jaar een opruimdag organiseren
- 1 vast groepje hiervoor aanstellen en niet dat het altijd maar dezelfde persoon het moet doen.
- 1. Brievenbus (box). 2. Zak voor poep hond regelen.
- 1x per kwartaal een "klusdag" houden met een aantal bewoners, onder het genot van koffie/thee
- Aan de burgers vragen om regelmatig eigen stoep vegen en ook sneeuwvrij houden.
- Aandacht geeft resultaat, bewust wording, fotos net als dat er een groot ongeluk in de krant komt kunnen ook positieve buurt initiatieven in de krant kopen ohgv opruimacties
- aandachtspunten voor onderhoud per wijk op website vermelden, met inspraak bewoners
- Aanpak zwerfvuil
- Aantal mensen uit de straat hun mening vragen
- Achterstallige zaken melden.
- actie van de tuinschoonmaak dag etc. folders hou de omgeving schoon en netjes etc
- Adoptie buurtgroen
- Adoptie tuin.
- Adoptiegroen doet het goed, jammer dat er hier geen compost of bladerbak staat. Past niet in de container!
- Af en toe een brief in de bus of via mijn Zoetermeer tips geven om de woonomgeving te verbeteren bv plantjes bij de voordeur.
- Af en toe een dag inlassen om met elkaar zwerfvuil uit struiken e.d. te verwijderen.
- Afval in afvalbak doen en de straat schoon houden door bladeren weg te vegen
- Afval in je naaste omgeving weghalen
- Alert zijn op klein zwerfvuil. Gooi niets op straat.
- Alle werklozen een taak laten doen, dan doen ze nog wat voor het geld dat ze krijgen.

- Alle woonomgeving in blokken verdelen en dag van schoonmaak en onderhoud inplannen, werklozen inzetten plus bewoners
- Als de straten netjes blijven ziet het er heel mooi uit ook alles netjes in de containers.
- Als de wijkagent iemand ziet die zwerfafval opruimt een cadeau bon laten aanbieden 1 keer per jaar.
- Als gemeente het snoeiafval ophaalt wat wij bij het openbaar groen verzamelen.
- Als iedereen zijn eigen rommel opruimt zal dat een hoop schelen.
- Assistentie inroepen bij kleinschalig onderhoud
- Beboeten voor het op straat gooien van afval.
- Bedrijven folder verstrekken over zwerfafval. Flessen + verpakking etenswaar.
- bekeuren voor het op straat gooien van b.v. kauwgumm of waarschuwen met eventuele borden.
- Belastingverlaging
- Belonen
- Beloning schoonste straat oid
- Benodigheden geven (bezems), vuilniszakken voor zwerfvuil Ed.
- beplanting (o.a. snoeien) of opnieuw beplanten.
- Beplanting toestaan in openbare ruimte plus zelf onderhouden
- Bereikbaarheid i.v.m. klachten
- Bespreken met elkaar, zorgen voor misschien taken verdelen.
- Bestrafen van vervuiling, voldoende afvalbakken waar meerdere mensen samen komen plaatsen en legen
- Beter onderhoud plegen bij de straat hoeken (Bestrating)
- Beter toezicht
- Betere opleiding van toezichthouders en ze meer tijd geven om te kijken waardoor de kwaliteit achter uit gaat. Laat ze ook vroeger beginnen dan worden de bewoners vanzelf meer gemotiveerd.
- Betrekken bij het onderhoud en verzorging.
- Betrekken door stimuleren d.m.v. aanbieden van bv apparatuur, planten. Als ik groenstrook rond huis beloof te onderhouden, kan ik bij de gemeente bv planten, gereedschap krijgen, lenen
- Betreft de burgers met voorlichtingsavonden en besteed het vrijgekomen geld, voor een doel, die de burgers belangrijk vinden.
- bewoners actief betrekken om zelf buurtgroen te adopteren. Zeker die bewoners aanspreken d.m.v. brief waar eigen/buurtgroen voor onveilige situaties leid.
- Bewoners commissies organiseren
- Bewoners er op attent maken d.m.v. brief. Dat stoepen en achterdoor gangen zelf moeten schoonmaken. Zoals achterdoor gang denken buurtbewoners dat dit door verhuurder wordt gedaan of gemeenten. Nu maken ik en buurvrouw constant schoon van onkruid en vuil.
- Bewoners koppelen aan te onderhouden groen/verharding. Af en toe waardering laten zien bv d.m.v. barbecue o.i.d.. Korting op de gemeentelijke belastingen bij actieve deelname.
- Bewoners meer controleren en aanspreken/bekeuren bij overtreding. Wij kunnen het huis niet uit vanwege de hondendrollen. Meer belasting
- Bewust maken dat "brandgangen" achterpoorten gezamenlijk onderhoud vergunt zeker als wijken ouder worden is dat vaak een vergeten gebied
- Bied verf, bezem enz. aan
- Biedt ze de mogelijkheid om groen te adopteren
- Bijv. Plantsoen adopteren

- bladeren op vegen, grof vuil oppakken.
- Buiten de normen en waarden van de standaard Eigen stoep en brandgang onderhouden vind ik dat de Gemeente voor de belasting die ze jaarlijks rekenen niet moeten proberen burgers voor hun karretje te spannen om kosten te besparen die later weer gebruikt worden om overige gemeentelijke gaten te dichten. Geef dan de burgers die zich voor de Gemeente inspannen een lastenverlaging, Werkt meer stimulerend en scheld de Gemeente alsnog veel geld.
- Burgerinitiatief en betrekken bij onderhoud. Het onderhoud is ondermaats, met veel lawaai op idiote tijden en altijd zonder behoorlijke afronding. Laat mensen ter plekke ideeën aanvoeren
- Burgers aanspreken als zij vuil op straat gooien en/of over overhangend (tuin) geven.
- Burgers bewust maken dat ze ook de verantwoordelijkheid hebben om hun omgeving te onderhouden.
- Burgers blijven attenderen op de noodzaak de buurt netjes te houden.
- Burgers mogelijkheden geven bij afdeling groenvoorziening planten/struiken te bestellen en onderhouden waar zij dit jaren nalaten
- Burgers stimuleren zwerfafval in nabije omgeving op te ruimen. + groen te adopteren voor een beter uitzijnde wijk.
- Buurt vrijwilligers zaken laten signaleren en aan gemeente laten doorgeven
- buurtgroen adopteren
- Buurtinitiatieven stimuleren
- Bewustwording d.m.v. flyers, spotjes huis aan huis blad.
- Bv persoonlijke benadering via woongroepen of telefoon
- campagne tegen vuil op straat
- campagnes voor rokers (peuken) en voor scholieren.
- Clean up day.
- Dat baanzoekende werklozen als wederdienst een stuk beheer en onderhoud op zich nemen
- Dat er vanuit de gemeente geregeld wacht op bv lamp stuk, put in straat, stenen uit trottoir. Je ziet en hoort er niets van.
- Dat iedereen elke maand in ieder geval een kleine zak vol met straatafval verzamelt.
- Dat iedereen meewerkt om bladeren en zwerfvuil verwijderd.
- dat mensen geen vuil op straat gooien e.d.
- Dat ze jun afval niet op de openbare weg of in de beplanting moeten gooien.
- De betrokkenheid van de gemeente mag wat duidelijker zijn.
- De bewoners gezamenlijk een geldelijke beloning in het vooruitzicht bieden ter hoogte van bijv. 50% van de besparing die er voor de gemeente uit kan volgen, ter besteding aan verfraaiing of betere veiligheid, die de bewoners mogen bestemmen/bepalen.
- de bladermanden in de herfst zijn goedstrooizout uitdelen
- De Gemeente luistert toch niet naar suggesties. Die kosten de Gemeente teveel geld???! (Naar haar zegge)
- De mensen mogen zelf ook wel eens wat oprapen (blikje, papier, plastic) Eerst beginnen met het niet weg gooien. Zit in de opvoeding...
- de procedure om een stukje groen achter mijn huis formeel te onderhouden is onnodig ingewikkeld, en dus doen we het maar niet...
- De school van m'n kinderen draagt daar al zorg voor en wijzelf door adoptie groen. Prikken in de wijk misschien maar hier niet nodig.
- De werklozen stimuleren

- Deel bloembollen uit voor beplanting in plantsoentjes. Prijs wedstrijd voor mooiste groene buurt....
- Directe omgeving schoonhouden
- Directie van alle scholen in het van Doorneplantsoen, verzoeken tijdens de vrije uren alle leerlingen binnen te houden. Deze geven veel overlast, hangen rond, zwerfvuil. Plassen in de hoeken van het c
- dit is een voorlichtingstaak: duidelijk maken dat, en welke taken de burger geacht wordt zelf uit te voeren en de burger tot de overtuiging brengen dat het normaal is om dat dan ook te doen.
- Doen ze al jaren door de landelijke opschoondag.
- door het verstrekken van hulpmiddelen bv. voor het oprapen van zwerfvuil
- Door rondom het huis zelf op te ruimen
- Duidelijk per deelwijk/ buurt aangeven van het wat, hoe, wanneer.
- Duidelijker communiceren dat er prikstokken te verkrijgen zijn.
- Een zorg van de gemeente.
- Eens wat zwerfvuil oppakken en in de papierbak
- Eigen rommel opruimen!!
- eigen rotzooi opruimen snoeien bijhouden perkjes voor de deur
- Eigen stoepje aan de straat grenzend tuintje.
- Eigen straat en stoep schoon houden.
- eigen straat schoonhouden, zeker in de winter
- Eigen straatje schoon houden.
- Eigen troep opruimen en niets op straat gooien.
- Eigendom parkeerplaatsen.
- enquêtes houden zodat de stem vd burger wordt gehoord.
- Enthousiasmeren/ stimuleren onderhoud eigen tuin/ straat waardoor het er als geheel aantrekkelijker en vrolijker uit gaat zin
- Fatsoennormen en gedrag stimuleren.
- Flyer met tips
- Foto's van rommel plekken in streek bladen.
- Geef als gemeente voorbeeld en probeer dan ik bewoners mee te krijgen. Eerst investeren dan oogsten.
- Geef burgers de gelegenheid om waar ze daar behoefte aan hebben samen en in onderling overleg de openbare ruimte mee in te richten en te gebruiken.
- Geef korting op afvalheffing als men vuilnisbakken/groen adopteert.
- Geef mensen tips, handvatten en rondom de woning de boel netjes te houden/maken.
- **GEEF RICHTLIJNEN WAARBINNEN BETROKKENHEID KAN WORDEN BEWERKSTELLIGD.**
- Geef vrijblijvend prikstokken en vuilniszakken
- geef ze stukjes snippergroen gratis erbij
- Geen afval op straat gooien en honden aan de lijn.
- geen samenscholing van hangjongeren in de wijkparken.meer controle voor zwerfafval
- Geen zwerfafval achter laten, eigen straatje opruimen.
- Geen zwerfvuil aanvegen pad naar deur, ook de stoep meenemen.
- Genoeg prullenbakken
- Gezamenlijk schoonhouden vooral op straat en de voortuinen
- Gezamenlijke afval container (1bak) centraal in de straat
- Gezamenlijke schoonmaak actie/ onderhouden doen

- gezamenlijke opruim/snoei dag organiseren
- Grasmaaien met lichter materiaal bv met zitmaaier komt de fietspaden ten goeden
- gratis/tegen laagtarief tuingereedschap aanbieden.
- Handhaving en uitdelen van boetes.
- Heggen die overhangen in b.v. poortjes, snoeien stoep vrijhouden en schoon
- Helpen bij onderhoud van groenen snoeien
- Helpen bij opruimen zwerfafval in directe woonomgeving.
- Het kan gevraagd worden, maar moet wel vrijblijvend zijn
- Het opruimen van zwerfafval.
- het verplichten om onderhoud te plegen in een straal van 2 meter rond en om het eigen huis.
- Het vissen verbieden in de sloten en plassen in Zoetermeer.
- Hoe kan je nu slecht tot geen onderhoud water sloten onderhouden. Er wordt weinig tot geen onderhoud gedaan aan bepaalde sloten
- Hondenbezitters wijzen op het opruimen van poep
- houd je eigen stoepje schoon
- Hun betrekken bij het snoeien van bomen e.d.
- Iedere burger zijn stoep schoonhouden, ook i.v.m. sneeuw in de winter (ouderen, gehandicapte uitgezonderd).
- Iedereen ruimt zijn eigen spullen op en gooit geen afval op straat ook geen sigaretten peuken hondenpoep is verboden kan men opruimen.
- Iets meer geld vrijmaken voor het "adopteren" van een stukje groenvoorziening.
- Ik acht dit toch echt tot een kerntaak van de gemeente. Maar ben wel van mening dat burgers aangesproken mogen worden als ze de openbare ruimtes bijvoorbeeld bekladden of bevullen.
- Ik heb zelf het plantsoentje voor de deur in onderhoud i.p.v. de Gemeente. Maar er staat vanuit de Gemeente niet tegenover een stimulans zou zijn om eens nieuwe plantjes, tuingereedschap o.i.d. aan te bieden. Hoeft niet veel te zijn.
- Ik stimuleer de burens om melding te maken van onregelmatigheden. Dat helpt. Meer wijzen op de mogelijkheden hiervoor.
- Ik vind dat de burger heeft af en toe een mening.
- Ik vind dat het uitbesteed onderhoud vaak teveel met te grof materiaal wordt uitgevoerd in de relatief kleine perkjes en grasveldjes, die daarmee diepe sporen trekken in de zachte bodem. Bij het handmatig schoffelen en onkruid menen wij dat we voor onze eigen tuin een wat andere maatstaf hanteren. Het is wel erg marginaal, anders en letterlijk gezegd: de kantjes er af lopen en teveel een bestuderende houding aannemen, leunend op de schop.
- In de weekeinden puilen de vuilnisbakken in het Stadshart vaak uit.
- In deze tijd van God voor niemand en ieder voor zichzelf wens ik jullie veel succes met deze missie. Maar: Zet eens bij voorbaat bladbakken neer in de wijk. En niet op aanvraag. De parkeerplaats snoeien we vaak. Maar dan moet het wel in onze eigen groenbak. Zet in de winter zoutbakken neer bij sneeuwkans. Wellicht worden ze gebruikt. Of gesloopt door de verveeljeugd. Ook een (grote) kans.
- In en om de woning het bijhouden van groenvoorziening en netheid.
- In ieder geval onderhoud aan directe omgeving (tuinen ed)
- In najaar beter boombladeren laten opruimen op woonerven
- indien communicatie onderling wordt vergroot gaat dat vanzelf
- Indien de burger duidelijk werkt aan beheer omgeving deze (kans op) beloning geven (cadeaubon, korting o.z.b)

- Informatie verstrekken maar niet in de vorm van onzinnige met propaganda doorspekte verhalen. Hoe weet ik bijvoorbeeld dat het onderhoud van onze wijk sober moet zijn. Dat wordt niet verteld. Durf de resultaten van deze enquête eens op de website te publiceren.
- is moeilijk kijk alleen maar naar het hondenpoep probleem er zijn altijd mensen die er letterlijk schijt aan hebben.
- Is te zwaar voor de oudere en jongelui hebben 't druk, geen tijd dus.
- Ja af en toe ik iemand zie die vuil op straat gooit maak ik hem hier wel over attent
- ja ieder ze eigen stoep en eigen voorkant onkruid vrij houden
- ja middelen aanreiken om dit te realiseren
- Kerstbomen ophalen door kids + beloning. Bureau halt opruimen oud vuurwerk 30/1 dec 1 jan.
- korting op OZB of andere veel te dure gemeentelijke belastingen
- laat zien dat, als ieder zijn eigen terrein opruimt, er weinig over blijft voor de gemeente om op te ruimen
- Leuzen op reclameborden, met de zorg en verantwoordelijkheid voor ONS plek veiligheid in Zoetermeer
- luisteren naar burgers, en natuurlijk burgers serieus nemen. wat heb ik nog te vertellen in de buurt? Bij bijeenkomsten is er maar 1 ding belangrijk, burgers mogen meepraten, maar als de mening afwijkt van datgene wat burgers willen moet en zal de gemeente hun zin moeten krijgen, de opdracht die een ambtenaar meekrijgt moet binnen gehaald worden, dus, wel betrokkenheid van de burgers, maar niet van de gemeente. Stop schijninspraak.
- Luisteren naar de burgers
- Luisteren naar de wensen van de burgers
- Luisteren naar me?
- Maak (het effect van) de bijdrage van burgers voor iedereen zichtbaar. Campagnes zoals de schoonste straat of de veiligste en gezelligste buurt. De openbare stukjes groenstrook in eigen burgerbeheer zijn al goede initiatieven.
- maak er een project van waarin mensen elkaar ontmoeten. Goed om de eenzaamheid op te lossen. Belangrijk om er ook iets leuks aan te verbinden.
- Maak iedereen bewust van straat vervuiling en hand haaf streng op bv vuil op straat te gooien.
- Maak/blijf contact met actieve buurtbewoners en laat hen hun burens etc. stimuleren gezamenlijk zorg te dragen voor de directe woonomgeving.
- Maandelijks schoonmaakdagen in de wijken door professioneel gemeenteteam, burgers kunnen dan meehelpen.
- materiaal aanbieden etc.
- Mee helpen met opruimen; Zorgen dat ze geen afval op straat gooien anders boete geven
- meer aanspreken en stimuleren
- Meer afval punten op loop routes; ze staan wel in de wijkparkjes maar niet bijv. op de route station ztm - oost naar winkelcentrum De Vlieger veel zwerfvuil
- Meer afvalbakken langs voetpaden.
- Meer afvalbakken?
- Meer bekendheid geven aan de mogelijkheid.
- Meer bekendheid van de mogelijkheden
- Meer corrigerend optreden.
- Meer doen met uw buurtgroen!
- Meer mogelijkheden creëren om grond aan te kunnen kopen/ gebruik te mogen maken.
- Meer participatie van burger

- meer prullenbakken bijv. in het Balijbos en park, zodat minder zwerfvuil in de omgeving beland en het oprapen van hondenpoep vanzelfsprekender wordt. Mensen aanspreken op vervuiling
- Meer prullenbakken plaatsen.
- Meer prullenbakken neer zetten
- Meer prullenbakken ook bij fietspaden, fietser drinken ook wel eens een pakje sap.
- Meer reclame maken voor een gemeentetuintje overnemen. Meer reclame maken voor de verantwoordelijkheid van het opruimen van tuin/sneeuw voor de deur.
- Meer voorverlichting
- Meer vrijheid geven om de tuin voor de deur opnieuw in te richten.
- Meer zwerfvuil acties opzetten. Controle, schoonhouden eigen straat. Meer mogelijkheden buurt groen.
- Mensen aanspreken op eigen troep opruimen en straat schoonhouden (bv sneeuw)
- Mensen aanspreken op eigen verantwoordelijkheid
- Mensen die rotzooi maken/achterlaten bekeuren
- Mensen die te lui zijn om te werken en een uitkering hebben en taakstraf personen laten helpen
- mensen kunnen zelf het onkruid of zwerfafval voor hun deur opruimen.
- Mensen leren afval mee naar huis te nemen en niet op straat te gooien. Meer bekeuren en honden in de goot.
- Mensen moeten veranderen. Vechten tegen de bierkaai.
- mensen stimuleren om hun naaste woonomgeving schoon te houden, met hulp van de gemeente
- Mij lijkt het heel handig om van die handgrepen te verstrekken, waarbij je papier en zwerfvuil op kan pakken. En dit te communiceren.
- misschien meer (de jongeren) stimuleren dat slopen van andermans/gemeentelijke spullen niet normaal is. En dat afval in de prullenbak hoort. Maar hoe te simuleren...
- misschien via scholen?
- mogelijk reageren op nieuwsbrieven
- mogelijkheid adoptie groenvoorziening uitbreiden. Bewoners aanspreken op vuil in de directe omgeving huis (stoep, parkeerplaats)
- Mogelijkheid bieden om een stukje groen of weg te onderhouden en daar ook middelen voor te krijgen
- Mogelijkheid om gratis je buik en ongelimiteerd grofvuil bij het gemeente depot te brengen.
- Neem meldingen serieus, maak middelen vrij voor mensen die willen helpen (bijv snoeiafval/zwerfvuil ophalen.
- niet echt een suggestie ik vind dat iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen troep en het moet opruimen. als iedereen niks meer op straat gooit blijft het schoon
- Nou het zijn de burgers zelf die voor deze rotzooi verantwoordelijk zijn, gewoon zelf opruimen lijkt mij.
- Omvormen van beplantingen (mijn vader weet daar alles van, hij is technisch adviseur bij van der Tol bv in Amsterdam vestiging Berkel en Rodenrijs) en buitenruimte met minimale middelen en maximaal resultaat
- Onderhoud controleren, slechte onderhoud melden.
- onderwijs aan de jeugd op school. Daar komt m.i. ook het meeste afval vandaan.
- Onkruid verwijderen, blad afval verwijderen
- Onregelmatigheden (laten) melden of zelf ingrijpen.
- Op de scholen er op hameren om geen lege blikken, flessen, papier en peuken op straat te gooien.
- op zich zou dit wel kunnen maar ik denk dat de meeste mensen in mijn omgeving druk genoeg zijn met werk en mantelzorg
- Open naar buitentreden en burgers beter informeren. Aanmelden kan dan een volgende stap zijn. Is ook beter voor de samenhang van een buurt.

- Openstaan voor overleg en vlot reageren op meldingen.
- Opfleurdag organiseren 1x of 2x per jaar.
- opschoondag
- Organiseer straatdagen waarin de bewoners "gedwongen" worden te participeren. Iedereen is verantwoordelijk gemeente: Stap van 9-5 mentaliteit af. Het leven B vooral bezig met avond en weekend
- Ouders moeten ook hun kinderen hierbij betrekken. Opvoeding/gedrag/grenzen aangeven bijv.: papier/zwerfvuil in de prullenbak gooien!
- papierprikken in eigen buurt
- Papierprikken met elkaar
- Park op schoondag invoeren zwerfvuil ruimen
- Perenboomgaard Seghwaert.
- periodieke wijkacties
- Persoonlijk beheer kleine stukjes grond goed plan! Doen wij ook al. Voel je dan meer verantwoordelijk en kunt eigen invulling geven.
- Persoonlijk informeren wat mogelijk is en evt. beloning/korting.
- Plaats voldoende afvalbakken op routes (bv DSO voetbal).
- plaatsen van bv P palen bij ons in de straat is niet sober maar belachelijk!! Er staan er 6 en dat zijn er 6 teveel!
- Preventie d.m.v. reageren op klachten of suggesties van omwonenden door de gemeente.
- Prijsje intlatieven
- Pro actievere aanpak i.p.v. afwachtend
- Prullenbakken plaatsen met duidelijke regels voor alle bewoners. Meer duidelijkheid voor snoeien eigen heggen etc.
- Prullenbakken in straat Waalstroom zetten!
- Publicatie, namen
- Regelmatig controleren van parkeerplaatsen die bij schoon blijft.
- Reclame m.b.t. eigenvuil opruimen, meer afvalbakken plaatsen
- relatief goedkope faciliteiten zoals bladernetten (zoals die in Seghwaert). met andere woorden, kleine aansporingen om zelf eens van het luie achterwerk af te komen
- Rommel jeugd (blikjes) in vuilnisbak.
- rond je huis bijhouden.
- Ruil je eigen rommel op. Boetes verstrekken ook i.v.m. illegaal grofvuil.
- Samen voor zorgen dat het straatbeeld schoon blijft door evt. zelf initiatief te nemen om een en ander op te ruimen of actie te ondernemen.
- Samenwerken met woningbouw om burgers meer te inlichten om directe omgeving netjes te houden o.a. stoep/straatje/muur.
- Schoonmaak voor deur.
- Schoonmaken bossages
- Sloten zijn vies.
- Snippergroen en rotondes zijn al uitgegeven. Maar kijk eens verder. Heeft Zoetermeer monumenten die beheerd kunnen worden door belangenverenigingen?
- Snoeien
- Snoeien van struiken en heggen die over voetpaden uitsteken!
- Sporters rondom de sportvelden zelf flesjes e.d. laten opruimen.

- Stimuleren dat de burger zelf geen vervuilende factor is (rommel in de prullenbakken i.p.v. op straat). Opruimen hondenpoep, evt., dat faciliteren. Gladheidsbestrijding op trottoir tijdens sneeuw.
- Stimuleren onderhouden voetpaden nabij huis.
- stimuleren zelfwerkzaamheid en eenvoudig meldpunt voor niet zelf op te lossen beheer/onderhoud
- Stimuleren, als gemeente aan de weg timmeren
- Stimuleren, onderhoud groenvoorz.
- Stoep vegen bomen snoeien en voor hun onder houden
- Stoepen en afritten controleren.
- Taak van gemeente.
- taakstraffen, werkelozen
- tezamen onderhoud entree woningen
- Twee stoeptegels voor mijn woning liggen los, misschien dat iemand in de straat had kunnen bellen om dit te melden en voordat er meerdere mensen gaan vallen dat dit verholpen wordt.
- Uitkeringskrachten inzetten.
- Uitwerpselen huisdieren kleine moeite zelf verwijderen. Eigen afval in daarvoor bestemde afvalbakken deponeren.
- vaker groenbak legen zodat wij zelf ook gemeentelijk groen kunnen snoeien, nu al niet voldoende ruimte voor eigen snoei- en gft afval
- veegtributen bevestigen rondom difters.
- Veel meer voor buurten organiseren.
- Verlaag de gemeentelijke belastingen die o.a. voor dit soort zijn bedoeld als de gemeente toch weinig doet. dan zullen burgers het wellicht zelf willen doen.
- Verlichting
- Verplichten om 's winters ieder z'n eigen stoep schoon te houden en achter pad ook onkruid vrij houden.
- Via de media kenbaar maken
- Via reclame spotjes o.i.d. op radio of TV burgers stimuleren hun omgeving schoon en toegankelijk te houden
- voor die gene die helpen minder gemeente belasting hoeft te betalen.
- Vooral rond de Vliegermolen en Rokkeveen de supermarkten verantwoordelijk stellen
- voorlichting
- Voorlichting dat leefbaarheid woonomgeving niet alleen verantwoordelijkheid van gemeente is, maar ook voor de burger.
- Voorlichting verbetering gedrag, voor allerlei troepen en bedrijven horeca
- Voorzieningen bieden om afval af te laten voeren
- Vraag naar eventuele verbeteringen nodig zijn i.p.v. afwachten/ zelf inplannen.
- vragen beheer eigen groen. een dag aanwijzen voor schoonmaak en opruimen wijk.
- vragen EN beschikbaar stellen materieel!
- Vroeger veegde iedereen zijn eigen stoep schoon. Tegenwoordig vindt men dat de gemeente dat moet doen.
- Vuil bij (knoeien) afvalcontainers opruimen.
- Vuilnisbakken niet vol klep open. Niet zo maar vuil storten langs de weg zonder een afspraak. School geeft vuilnis overlast en de route bus naar huis geeft vuil overlast. Weggooien afval. Daar op letten handhaven
- Waardering uiten t.o.v. burgers die wel actief onkruid bestijden/onderhoud plegen.
- Was vroeger normaal. Veeg blad weg bij je huis maar ook op de straat winter sneeuw vrij maken van stoep en straat etc

- Wat al gebeurd bij in het beheer groen van plantsoenen door de mensen te betrekken in onderhoud van de straat etc.
- we betalen genoeg om het onderhoud aan de gemeente over te laten
- We betalen het onderhoud aan de gemeente
- Werkelozen en taakstraffers inschakelen
- Werklozen dit laten doen als tegemoetkoming op uitkering anders sancties
- Werklozen iets later doen door de gemeenten ze krijgen al een uitkering hier voor
- Wij willen graag zelf?groen doen maar enkele bewoners niet dus dan gaat het niet door ondanks dat wij hebben aangeboden het te doen voor de bewoner die niet mee doen.
- Wij zijn voor een groene omgeving en zorgvuldig met de natuur omgaan. Als iedereen inspraak heeft wilde een veel groen en de ander bv kappen v bomen en struiken.
- wijkinitiatieven stimuleren, bijvoorbeeld een perkje dat wordt bijgehouden door de buurt geeft een heel leuk gezicht en dan willen anderen dat ook wellicht.
- Wijkshow weer instellen.
- wijzen op het feit dat kinderen makkelijk rommel op de straat achter laten, bewoners meer betrekken bij het opruimen van bladeren (zeker de komende tijd).
- Zelf bijhouden van struiken en vuilnis opruimen. Melding doen als iets niet klopt.
- Zelf je troep op ruimen
- Zelf verantwoordelijkheid nemen en je eigen rotzooi opruimen, afval in de afvalbakken of mee naar huis nemen en daar in je eigen afvalbak gooien. Kleine moeite!
- zelf zwerfvuil voorkomen, kost niets maar scheelt een hoop. Betere controle op de eigen kinderen.
- Zie 63
- Zorg dat er een eenvoudige meldplek is voor klachten!
- Zorg wel voldoende prullenbakken, scheelt hoop vuil
- Zorgen dat er serieus en netjes op meldingen wordt gereageerd en dat de voortgang/het resultaat wordt teruggekoppeld naar de melder.
- Zorgen dat ieder zijn stoep weer schoon houdt
- Zout verstrekken bij gladheid, dus geen afhaalpunt instellen, maar brengen.
- Zwerfvuil om de flat door bewoners af en toe zelf op te ruimen. Papierprikker
- Zwerfvuil opruimdagen organiseren met een beloning bv een koffiebon
- Zwerfvuil opruimen door jongeren
- Zwerfvuil verwijderen, bladeren opruimen.

Tabel 5. Andere manieren waarop men het liefste betrokken wil worden bij veranderingen in de openbare ruimte in de directe woonomgeving

- Aangeven waar een scootmobiel niet goed kan rijden.
- af en toe de adoptiebak legen
- Afhankelijk van wat voor veranderingen, wil ik of geïnformeerd worden en meedenken.
- Als er een idee is over bv het opknappen v iets dat je dan een soort v keuze menu heb waar je voorkeur naar uit gaat.
- Ben al bezig in de Amazonestroom werkgroep Workz.
- Ben al bij Stichting Mooi.

- Betere parkeerplaatsen desnoods betaald!
- De handen uit de mouwen steken en echt schoon maken.
- d.m.v. digitale enquête waarbij ook verbeterpunten en ideeën aangegeven kunnen worden
- Doe zelf al perkjes snoeien voor me deur
- Doen al wat we moeten doen
- Doen wat van ieder verwacht mag worden.
- Doen!
- Door zelf het beheer en onderhoud van onze plantsoenen. Ik wil wel iets onderhouden, maar ik wil wel bepalen welke planten er inkomen. Ik wil er ook wel voor betalen.
- een frustratie is de weinig snoei bij de parkeerplaatsen waardoor de auto beschadigt. Dus zelf snoeien, dat is niet erg maar het zijn altijd dezelfde mensen in de straat die iets doen en andere burens doen niets. Dus ik betaal liever iets meer belasting en dat de gemeente hiervoor zorgdraagt. Dan betaalt iedereen mee.
- Een gemeente die luistert naar de bewoners en dan ook uitvoering geeft aan realiseerbare voorstellen die een meerderheid van de betrokkenen hebben gekregen. Dit zou mij stimuleren
- een soort stemmen via de site van Zoetermeer of mijn Zoetermeer
- Eerst stimuleren dat bewoners hun eigen rotzooi opruimen dus meer handhaven indien mogelijk. Men hoeft niet vrijwillig de troep van een ander op te ruimen.
- Enquête
- Geen tijd moet werken
- Geïnformeerd worden en dan kunnen kiezen om te helpen of ideeën in te brengen
- Geïnformeerd worden en meedoen aan enquêtes zoals de beloofde speeltuin in de straat waar wij niets van horen.
- Handwerk verrichten
- Helpen met dingen die nodig zijn
- het liefst zou ik inspraak hebben, maar ons plein is vorig jaar gerenoveerd. het leek alsof we inspraak hadden, maar eigenlijk stond al vast hoe de gemeente het wilde. dit is geen echte inspraak. in dat geval wil ik alleen geïnformeerd worden.
- Ik ben actief in adoptie groen.
- Ik doe dit reeds voor mijn werk bij de gemeente Den Haag en lever op deze manier al mijn steentje bij.
- Ik heb bij de gemeente gewerkt (vuilnisman) en straatvegen dus weet wat het is.
- Ik hou mijn eigen directe omgeving schoon.
- Ik kan ideeën aandragen naast soms al goede zaken die in de wijk plaats vinden
- ik kan niet meer echt meewerken.
- Ik ruim regel matig zwerfvuil op.
- Ik wil actief meedoen als het/ik kan.

- Ik wil best meedenken of meepraten. Maar dat moet dan allemaal op een complete avond en gaat traag op zijn ambtenaars. Ik heb een keer een schriftelijke klacht ingediend over de herrie van de Aziëweg. o.a. Motorrijders zonder knalpot die meer dan 100 km per uur rijden midden in de nacht!!! Toen kreeg ik een reactie terug met doodoeners en werd ik (niet alleen voor mijn gevoel) niet serieus genomen en afgezeked. De hele wijk hier is die Aziëweg spuugzat. Maar niemand wil met de gemeente in conclaaf omdat er toch niet naar de bewoners geluisterd word. Als jullie dan toch wat willen doen, begin hier dan eens mee: 50 km net als het eerste gedeelte want hier wonen ook mensen die willen slapen. Stil asfalt. Een geluidswal. Als jullie willen dat we wat voor de gemeente doen. Doe dan ook wat voor ons!!!! Jullie weten me te vinden om mee te praten. Kom maar op. Voor alle zekerheid 06 2426 4832.
- ik wil geïnformeerd worden en graag meedenken / praten
- Ik wil geïnformeerd worden met de mogelijkheid tot meepraten
- Ik wil geïnformeerd worden, en eventueel meedoen, als dat mogelijk is.
- ik wil geïnformeerd worden, en indien ik er prijs op stel, ook kunnen meedenken of meepraten erover.
- ik wil in ieder geval geïnformeerd worden: de gemeente lijkt me mans genoeg om over beperkte aanpassingen zelf te besluiten (daarna geldt namelijk toch een termijn). Ingrijpende veranderingen (plaatsing van een school bijvoorbeeld) word ik liever wel eerder betrokken
- Ik wil wel een enquêtes invullen om aan te geven welke voorstellen ik het mee eens ben.
- Ik wil wel maar de gemeente niet!
- Ik zou op de hoogte willen zijn en evt. mee kunnen denken praten
- ik zou willen en veel mensen, met mij dat de politie doet, waarvoor ze betaald worden
- in eerste instantie alleen geïnformeerd worden, pas daarna bepalen of ik wil meedenken/praten
- Indien het snoeien van bomen betreft wel of het weghalen hiervan.
- Indien mogelijk vanwege lichamelijke beperkingen.
- Meehelpen schoonhouden, papierprikken bv
- Meerdere malen actief bezig geweest maar wordt niet gewaardeerd.
- meewerkdagen voor onderhoud en schoonhouden groen zoals met de vrijwilligersdagen
- Mijn directe woonomgeving houd ik schoon
- Mijn leeftijd
- Niet meedenken/meepraten, dat is gelul in de ruimte. Gewoon mee beslissen!
- Opdrachten waar je uit kunt kiezen, voor praatgroepen weinig tijd
- Openbare ruimte niet verkleinen, niet nog meer lawaai, niet ontgroenen enz.
- Te oud helaas.
- Toezichthouders benoemen en bewoners aanspreken 10 a 15 meter van woon omgeving
- Verstuur aan de bewoners van een deel van een wijk of straat een enquêtes waarin ze hun mening kunnen uiten, En doe hier ook daadwerkelijk iets mee om de geloofwaardigheid van de Gemeente te behouden.
- Via de vereniging van huiseigenaren
- Via een enquêtes input leveren t.a.v. het onderwerp.
- Wel geïnformeerd worden, met ruimte om evt mee te denken of praten.
- Wij houden gezamenlijk onze straat schoon van zwerfvuil (2 scholen in omgeving
- Wij houden onze omgeving schoon door te prikken (zwerfafval)
- Wij houden zelf ons straatje schoon en helpen degene die dat niet kunnen dat is voor ons genoeg
- Wij kunnen moeilijk lopen (rollator).

- Wij vegen de straat al en maken in de winter onze stoepsneeuw vrij
- Wil geïnformeerd worden en afh van onderwerp keuze hebben om me te denken/praten
- zou wel willen meedenken/meepraten maar heb geen idee of ik een toegevoegde waarde kan hebben.

Tabel 6. Andere manieren waarop men het liefst betrokken wil worden bij veranderingen in de openbare ruimte van de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

- Enquête
- enquêtes met mogelijkheid tot vrije invulling zijn de toekomst.
- in principe alleen informeren maar met de optie van inspraak wanneer ongewenste ingrepen dreigen zoals overkapping van winkelcentrum Seghwaert.
- lvb leeftijd 84 jaar en gezondheid
- Meedoen
- Niet meedenken/meepraten maar meebeslissen!
- ONDERHOUD DE VOORTUIN V. GEMEENTE AL.
- Rolstoel, scootmobiel voorzieningen.
- Toezichthouders inzetten o.a. werklozen
- Vragen stellen voor de voorstellen of tijdens
- vrijblijvend.
- Wil niet meer meedenken want op gegeven problemen krijg ze toch geen antwoord.
- Zou wel willen maar als de gemeente iets wil doe ze het toch, dus verloren tijd.
- zou wel willen meedenken maar heb geen idee of ik een toegevoegde waarde kan hebben.

Tabel 7. Andere manieren waarop men het liefst betrokken wil worden bij veranderingen in de openbare ruimte van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

- Constatering melding via online.
- Enquête
- Eventuele tekortkomingen als opkomende bestrating door wortelgroei makkelijk kunnen melden. Te hoge verkeersdrempels kunnen melden, veroorzaken schade aan auto's
- Geïnformeerd worden met mogelijkheid tot meedenken
- in principe informeren maar met de mogelijkheid om suggesties voor verbetering bij de gemeente in dienen: nu is het mij onduidelijk waar daarvoor het aanspreekpunt ligt.
- inspraak via of formulier op de site van Zoetermeer of mijn Zoetermeer
- Optie 1 met de mogelijkheid tot optie 2
- Per e-mail gebreken aangeven aan fietspaden.
- Periodieke uitvraag naar bevindingen
- Situatie afhankelijk.
- Uitzoeken waar een rolstoel of scootmobiel niet goed langs kan.
- Via enquêtes en mogelijkheid tot invulling van commentaar/advies en mening via tekst vak. Tevens terugkoppeling geven aan inwoner die enquêtes heeft ingevuld.
- Voorstellen indienen indien gewenst
- zou wel willen meedenken /meepraten maar heb geen idee of ik een toegevoegde waarde kan hebben.

Tabel 8. genoemde suggesties/ideeën om het zwerfafval in de directe woonomgeving te verminderen

- 'K ruim regelmatig de afval op
- 1 zie 64; 2 adoptie van een afvalpunt
- 1x Per 14 dagen verzamel ik het zwerfafval in mijn directe woonomgeving (2 parkeerplaatsen)
- 3 Jaar geleden al afvalbakken gevraagd bij midden blok.
- Aangezien de gemeente het niet doet, doen wij het zelf.
- Af en toe afval opruimen
- Af en toe met een vuilniszak rommel verzamelen.
- Af en toe met vuilniszak en knijper een rondje door de straat maken.
- Afval bakken, zie 64.
- Afval in de buurt van mijn huis, opvegen en in eigen vuilnisbak gooien. Directe woonomgeving vegen als ik daar toch mee bezig ben in de tuin. Sneeuw weghalen op trottoir voor mijn huis.
- afvalbak op kruispunt 4 e stationsstraat-edelsteensingel (zon gooi-net, beetje sport van maken)
- Afvalbakken die via gele sleutel werken vaker nakijken/leggen. Deze gaan regelmatig niet open
- Afvalbakken plaatsen aan het Buitenom. Vaker vegen, handhaven van plaatselijke vorderingen (zie ook bij 2)
- Afvalbakken plaatsen buiten de complexen.
- Afvalbakken welk verwijderd zijn terug plaatsen.
- Afvalcontainers vaker leggen Meer toezicht
- ALERT HANDELEN VAN BUURTBEWONERS
- Alle bewoners voorkomen dat er zwerfvuil ontstaat en als het er wel is, even opruimen
- Als bij 't lege van de differbakken iets mis gaat mensen sturen om het op te rapen.
- als de vuilbakken worden geleegd beter opletten dat alles in de wagen gaat en niet op straat komt opruimen van vuil dat in de tuin terecht komt
- Als de vuilniswagen is geweest ligt er overal papier + plastic + verpakkingsmateriaal.
- Als de WOZ omlaag zou gaan dan zou ik mee willen helpen. Nu is deze dermate hoog, dat ik veel van de gemeente verwacht.
- Als er afval ligt dan ruim ik het op
- als er iets voor mijn deur ligt, gooi ik het netjes weg.
- Als het niet te groot is, ruim ik het zelf op. Eventueel de wijkpost bellen.
- Als het voor mijn eigen complex ligt, ruim ik het zelf op.
- Als iedereen gewoon een keer iets oppakt en kinderen opvoed komt het goed.
- Als iedereen z'n eigen straatje (poort) doet. Ik bedoel je eigen stuk. En niet de zaak omdraaien: Men moet niks op straat gooien.
- als iedereen zijn troep op ruimt gebeurt het niet. dus conclusie andere mensen hebben er gewoon schijt aan.
- Als iets in mijn omgeving ligt, gooi ik het in onze kliko.
- Als ik iets op straat zie liggen dan pak ik het op en gooi het in de kliko, als de buurtbewoners dit ook zouden doen dan hou je met zn allen de buurt schoon.
- als ik wat tegen kom en ik kan er bij ruim ik het op zit in Rolstoel /scootmobiel
- Als ik wat zie ruim ik het op
- Als mogelijk is personen aanspreken
- Ander bedrijf inhuren. Ballast-Nedam rijdt met hun auto's over voet-en fietspaden en dwars over groen/grasvelden.

- Bakken op tijd legen.
- Behalve zelf het goede voorbeeld te geven, medeburgers aanspreken/ uitleggen indien deze zich niet aan het zo simpele zwerfaval beleid houden.
- Bekeuringen uitdelen als het waargenomen wordt
- Ben het ben om altijd te ruimen.
- Beter schoon maken
- Betere aanpak door politie. B.v. het uitlaten van honden. Tussen Driemasterwerf en Tjalkwerf staat een bordje verboden voor honden. Mensen hebben er gewoon maling aan en lopen lekker door met hond(en). Kinderen spelen er volop. Maar geen politie, die er op let. En als een bewoner er iets van zegt, dan kan je een grote mond krijgen. Dus dat laat je wel.
- Bewoners erop wijzen dmv folders dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is
- Bewoners van woongebied helpen, georganiseerd.
- Bij scholen, kantoren ect meer of grotere afvalbakken plaatsen.
- Bladkorven, vuilnisbakken.
- Boetes uitdelen
- Borden plaatsen en afvalbakken in park "de kleine Dobbe"
- Borden plaatsen, niet het verzoek de straten netjes te houden.
- Bordjes met vriendelijk verzoek om het netjes te houden bv.
- Bukken en oprapen/opruimen.
- Burgers meer normen en waarden leren.
- buurt erop aanspreken - maar dat kan alleen wanneer ik het zie gebeuren
- Buurtgenoten aanspreken op aanbieden van verkeerd afval dat uiteindelijk zwerf afval wordt.
- Camera's ophangen bij algemeen vuil inlever plekken, zoals papier, plastic en glas e.d soms staan daar complete tv's en computer bij.
- Camera's neerzetten en opletten.
- Controle van de milieupolitie/afvalbakken
- Dat doe ik al, o.a. opruimen uit de voortuin en in de straat, voor en naast de omheining, op de parkeerplaatsen voor en aan de zijkant.
- Dat doe ik al. Ik gooi niets op straat.
- Dat is een lastig punt: vooral in de omgeving van scholen. Dat zou een MVO-punt moeten zijn voor de schoolleiding.
- Dat is niet te houden, jeugd het meeste.
- Dat ruim ik zelf op. Bewoners aanspreken.
- De afvalbakken sneller legen, meestal zijn de bakken te klein.
- De bakken vaker legen.
- De jeugd een andere hangplek aan te bieden in plaats van de trappen rond station Buytenwegh en de garages onder de woningen en meer afvalbakken te plaatsen onder aan de trappen. De verlichting mag ook iets meer zijn, vooral de zijde van de Paul Scholtenrode bij de trappen.
- De kinderen beter opvoeden!
- De mensen beter op te voeden vwb zwerfvuil, hondenpoep .e.d Misschien ook hulpmiddelen te verstrekken om zwerfvuil te verwijderen.
- De personen die gebruik maken van openbare speelgelegenheden leren afval mee naar huis toe nemen ipv in het water te gooien.

- De rommel van vele anderen opruimen, nee toch
- De rotzooi opruimen, zoals ik gewoonlijk doe
- De schoolgaande kinderen stimuleren om op te ruimen.
- De struiken waar het nu wordt ingegooid weghalen. Bestraten en plantenbakken neerzetten. Ik wil dit graag dan bijhouden voor mijn deel wat voor de deur ligt.
- De woonomgeving schoner houden, zodat het niet uitlokt spullen op straat te gooien. Winderige hoeken, waar veel afval verzamelt schoon houden.
- Die ik al door beheer adoptie afvalbak.
- Direct opruimen
- Direct opruimen in de straat.
- Direct opruimen. En mensen erop aanspreken
- Dit doen wij al met bewonersgroep, prikstokken etc.
- Dit is een kromme vraag. Sinds de gemeente de Diftar heeft ingevoerd, is de hoeveelheid zwerfafval aanzienlijk gestegen. Dus dit lijkt mij een uitgesproken taak voor de gemeente!!!
- Dit is een mentaliteitskwesitie van voornamelijk schooljeugd, hier ligt een taak voor de ouders.
- Dit probeer ik regelmatig te verwijderen maar dit kan ik als alleenstaande niet oplossen.
- Doen wat ik nu al doe
- Domino Pizza laten verhuizen naar een andere locatie waar we geen last hebben van de zwerfende pizzadozen.
- Een groepje mensen in onze wijk raapt 1x per maand zwerfafval
- Een paar prullenbakken extra. Struiken snoeien dan blijft er niets tussen liggen.
- Een prullenbak zetten bij de haventjes.
- Een vang net plaatsen bij een ingang van park of parkeerplaats.
- Eens per 14 dgn ruim ik zelf het zwerfafval op. Als ik echter bij de Gemeente kom voor een knijp-arm dien ik 65,- te betalen. (Voor het meehelpen??)
- Elk weekend langsgaan om schoon te maken. Het is structureel mis bij de skatebaan.
- Eventueel personen aanspreken.
- Extra afvalbak toegankelijk voor iedereen.
- Extra prullenbakken
- Extra toezicht
- frequent opruimen/ omgeving schoonhouden.
- Geen idee, zwerfafval komt het meeste voor in de buurt van de containers. Daar wordt van alles naast gezet uit gemak van de mensen.
- Geen idee.. verantwoordelijkheid over je afval ligt bij jezelf
- Geen suggestie
- Geen, puur afhankelijk van de bewoners of ze het willen oprapen en weggooien
- Gemeente reiniging door straten rijden
- Gewoon normaal het afval in de desbetreffende vuilnisbakken te gooien zoals het hoort. fatsoennorm 1het opruimen van de hondenpoep.
- Gewoon oppakken en dan maar zelf in de vuilnisbak gooien (wat ik al zelf doe
- Gewoon zelf opruimen; het zou mooi zijn als iedereen dat normaal zou vinden.
- Gewoon zo nu en dan wat rommel oprapen en weggooien in de daarvoor bestemde vuilnisbak.
- Gemeente afval afd.

- Gooi gewoon thuis in bak
- Graag meer/grotere afvalbakken zodat ik het zwerfvuil erin kwijt kan!
- Heb zelf al een extra vuilnisbak neergezet bij de voordeur
- Het is mij opgevallen dat de jeugd het niet zo ruim neemt qua zwerf afval. Mogelijk kan er een gemeentelijke champagne gestart worden waarin een ieder benaderd word op de nadelen van zwerfafval, zodat men een volgende keer niet meer dat ene blikje, of ene sigarettenpeukje of ene verpakinkje op straat gooit van de enkele ene maken bij elkaar een grote vele. En ook dat kost de belastingbetalende zoetermeerder weer geld om het door de Gemeente op te laten ruimen.
- Het is niet noemenswaardig.
- Het meeste zwerfafval wordt door scholieren op straat gegooid. Aandacht via de basisschool is een optie.
- Het Opruimen
- Het opruimen en in de betreffende afvalbakken gooien
- Het plaatsen van afvalbaken of container voor groenafval, papier en gras
- Het winkelend publiek opvoeden
- Het zijn meestal de kinderen die te lui zijn om naar een prullenbak te lopen en erin te gooien.
- Het zwerfvuil wordt regelmatig door ons zelf opgeruimd
- Hogere bekeuring
- hogere boete
- Ieder bewoners moet hun voortuin verzorgen
- Iedereen zn eigen "straatje"schoon houden.
- Ik ben te oud 85 jr.
- Ik beschik over een papier op pikker.
- ik doe helemaal niets omdat ik heel veel belasting aan de gemeente moet betalen. Gemeente moet daarom dit zelf doen en veel minder geld uitgeven aan onzinnige dingen zoals feestjes, partijen, partys, uitjes en stedenbindingen
- Ik gooi regelmatig zwerfvuil in de prullenbak\
- Ik maak zelf geen zwerf afval
- Ik neem het mee en gooi het weg
- Ik neem hondenpoep ook maar even zwerfvuil. Daar zou ik meer handhaving op willen zien!
- Ik pak chips zakjes vaak wel op, meestal liggen ze in de buurt van prullenbakken. Ik ben niet van plan kapotte bierflesjes op te vegen.
- Ik pak het altijd op en gooi het weg, alleen als er een prullenbak in de buurt is.
- Ik raap het op bij de hoofd en achter ingang van mijn flat en tussen de struiken op de parkeerplaats
- ik raap het zelf op en gooi het in de prullenbak
- ik raap rommel op van de straat en gooi het weg.
- Ik raap troep op die voor mijn voeten ligt. als ik loop en deponeren het in de bakken.
- Ik ruim af en toe zelf wat op
- Ik ruim al dagelijks afval op wat in park ligt en wat uit auto's gegooid wordt.
- Ik ruim al op
- Ik ruim al veel op als ik het tegen kom.
- Ik ruim al zo veel mogelijk op.
- Ik ruim elke dag zwerfvuil op!

- Ik ruim geregeld al zelf op als ik toch in de tuin bezig ben. Sommigen doen niets aan hun tuin. De school en de mensen van het openbaar vervoer aanspreken op hun gedrag. Afval weggoeien.
- Ik ruim het op.
- Ik ruim net op en als ik het zie spreek ik mensen aan.
- Ik ruim regelmatig mijn omgeving op.
- Ik ruim zelf het zwerfvuil + bladeren op de stoep bij mijn voordeur nb ik wil op, dat de platanen in Seghwaert echt gekapt moeten worden veel blad overlast
- Ik ruim zelf op. Maar waarom geen veegmachine maandelijks door de straten? De basis is al niet goed. Samen oplossen, niet vragen wat wij kunnen doen, maar samen
- Ik ruim zoveel mogelijk op/ houd het onkruid weg tussen tegels en parkeerplaats
- Ik ruim zwerfafval meestal zelf op door het in de vuilnis bak te gooien.
- Ik zelf net, maar meer prullenbakken misschien, maar het valt eigenlijk wel heel erg mee.
- Ik zorg er zelf voor dat er van mij geen afval in de openbare ruimte komt. De gemeente moet het goede voorbeeld geven en zorgen dat er op de scholen aandacht aan wordt besteed.
- Ik zorg niet voor zwerfvuil, bij ons in de wijk wordt door degene die het groen verzorgt, het zwerfvuil regelmatig verwijderd
- Ik zou het niet weten, zit zelf in een scootmobiel en loop heel erg moeilijk. Ik gooi altijd alles netjes in de vuilnisemmer en zorg ervoor dat ik papier in mijn jaszak doe als er geen vuilnisemmer in de buurt is
- Ik zou zelf het vuil weg kunnen halen.
- Ik ruim al veel zwerfvuil op
- In de herfstbladmanden neerzetten/HHT activeren om containers eerder weg te halen bij ophaalplaats/Strakkere sturing op ophalen van winkelkarretjes welke zwerven id wijk/ik bel betreffende keten als ik karretjes zie staan in de wijk
- In de klike
- In de wijk Buijterwegh meer prullenbakken plaatsen want er staan er nauwelijks wat!!
- In eigen vuilbak werpen
- In het plantsoen naast ons huis de weg gehaalde vuilnisbak terugplaatsen.
- Ja de rotzooi van anderen opruimen, maar dat moet ik nu ook al.
- Ja iedereen zijn eigen troep opruimen
- Ja maar het help niet.
- ja, af en toe met burens onderling met een vuilniszak langs de straten gaan en opruimen.
- Ja, geef de personeelsleden & scholieren op het Bredeweter eens meer aandacht, die veroorzaken het meest zwerfafval.
- jagen op hondeneigenaren?
- Jaren gedaan ik ben er dit jaar mee gestopt
- Je niet ergeren waar afval oppakken en in bak doen.
- Je rotzooi opruimen?
- Jongeren opvoeden hierin! En anderen misschien ook!
- Kinderen al vroeg leren om niets op straat te gooien. De mensen moeten zelf een/zo verstandig zijn om hun rommel in prullenbakken te gooien en niet op straat. Mensen hun eigen verantwoording.
- Kinderen beter opvoeden. Ligt hier ook een taak voor scholen? In de omgeving daarvan erg vaak veel zwerfvuil.
- Laat niets achter je kont achter in de openbare ruimte.

- Lastig als je naast de dorpsstraat woont.
- Lastig, ik zie dat men vanuit de gemeente veel doet om het te voorkomen echter is een MC Donalds in de buurt een grote bedreiging ohgv zwerfvuil. Wellicht dat er met deze winkelketen(nog) betere afspraken gemaakt moeten worden.
- Lege blikjes, flessen op straat, kan wandelen wel in bak doen, maar vuurwerk resten in vele de aanstekers zelf doen.
- M'n eigen afval in de afvalbak
- Mac Donalds sluiten.
- Mee vuilnisbakken. Staat er niet een in de woonwijk en de ondergrondse vuilstortbakken zijn alleen te gebruiken met een pas.
- Meehelpen met opruimen (doe zelf al)
- Meenemen en weggoaien in bestaande bakken bij bv. bankjes/ bushaltes/ winkelcentrum etc.
- Meer afval bakken en grof vuil gratis.
- Meer afvalbakken (meer keren genoemd)
- Meer afvalbakken in een straat plaatsen.
- Meer afvalbakken in woonwijken
- Meer afvalbakken op route school - winkelcentrum en strenger beleid op afval deponeren.
- Meer afvalbakken, zeker langs routes RR-voetbalvelden DSO
- Meer afvalbakken plaatsen (meer keren genoemd)
- Meer bericht en mogelijkheid tot aanpakken daders.
- meer controle door wijkbeheer, bekeuringen, borden.
- Meer controle op vissers en hangjeugd in de Weidse Weide en meer afvalbakken plaatsen.
- Meer op surveilleren en boetes uitschrijven door handhaving
- Meer prullebakken in het park en in het halletje.
- Meer prullebakken plaatsen
- meer prullenbakken (meer keren genoemd)
- Meer prullenbakken aan het einde v.h. Westerpark, bij het verlaten van het park laten mensen hun afval achter.
- Meer prullenbakken bij locaties waar vaak hangjongeren zijn.
- Meer prullenbakken in de wijk
- Meer prullenbakken in Zoetermeer!
- meer prullenbakken neer zetten
- Meer prullenbakken plaatsen.
- meer prullenbakken, controle en hangjongeren aanspreken op zwerfafval in buurt parken
- Meer prullenbakken!!!
- Meer prullenbakken.
- meer prullenbakken. scholen inzetten. zodat jongeren ook zien wat er gebeurt als je alles op straat gooit
- Meer prullenbakken. Tijdig legen.
- Meer toezicht hierop, bekeuren.
- Meer vuilnisbakken
- Meer vuilnisbakken bijv in het speelbos plaatsten en liefst ook een opbaar toilet.
- Meer vuilnisbakken in park en omgeving - honden zakjes
- meer vuilnisbakken plaatsen en deze legen. Vooral het overvol raken van glas, kleding, papierbakken leidt tot zwerfafval. Dus meer aanbod of vaker legen,.

- Meer vuilnisbakken.
- Meer vuilnisbakken. aparte afvalbakken voor hondenpoep, zodat de vuilnisbakken minder snel vol zijn en minder stinken.
- meer vuilprikkers langs sturen mensen met een taakstraf bijvoorbeeld
- Meer zaken oppakken van de grond, maar de vraag is of ik hier geen belasting voor betaal.
- Meestal als ik zwerfafval vind vlak of rondom mijn huis dan neem ik het mee naar binnen om vervolgens weg te gooien in de vuilnisbak. Misschien toch meer bakken om vuil weg te gooien echter dan wel voor zorgen dat ze op tijd geleegd worden. Hetgeen ik geweldig vind en de kinderen ook zijn de de kooien waar de blaadjes in gegooid kunnen worden.
- Melden dat er weer hangjongeren in het park zijn zij laten (bijna) dagelijks puinhoop achter
- mensen aanspreken, zelf verzamelen en weggooien
- mensen er op aanspreken opruimen als ik er hulpmiddelen voor had.
- Mensen stimuleren hun eigen straat schoon te houden. werfvuil trekt meer zwerfvuil.
- Mensen wijzen op hun gedrag.
- met prikker oprapen doe ik soms, daarnaast veeg ik wel eens fietspad. helpt als je een vaste dag hebt en iedereen oproept in die wijk
- Meteen melden bij gemeente
- Mijn man ruimt geregeld alles op met prikstok/tang.
- Mijn tuin ligt aan het water ik ruim regelmatig drijvend vuil op. (flessen e.d.)
- misschien in het Aldo van Eijckpark wat meer prullenbakken aan het begin en einde om de poepzakjes weg te gooien
- Moeten meer afvalbakken komen.
- Naast mijn huis ruim ik het zelf op, maar de plekken waar geen huizen staan (tunneltje) zou de gemeente beter schoon moten houden.
- Nachtwakers!! We zitten nabij de Boederij/Locomotion. Achterbuurtwijk met veel schorriemorrie.
- nee maar prullenbakken plaatsen zou al een oplossing kunnen zijn
- Nee, het is hier in de straat dweilen met de kraan open. Schooljeugd van het Picasso college lopen en fietsen door de straat en laten veel zwerfvuil achter (lege chipszakken, blikjes, enz enz.).
- nee, het wordt vanuit auto's naar buiten gegooid. Deze mensen zouden opgevoed moeten worden.
- nee, hetzwerfafval wordt regelmatig op geruimd.
- nee, iedereen moet zelf ervoor zorgen, niets op de grond te gooien. en eventueel anderen op hun gedrag aanspreken
- Nee, iedereen moet zijn eigen rotzooi opruimen. Maar die mentaliteit verander je niet zomaar.
- Nee, ik ruim het gewoon zelf om als het in/voor mijn voortuin ligt.
- Nee, ik ruim mijn vuil zelf op
- Nee, Ik woon in het stadshart. Veel mensen dus veel vuil
- nee, maar wat er ligt in de grijze bak gooien
- nee, mensen erop aanspreken is te gevaarlijk
- Nee, dit gebeurt voornamelijk in het weekend en bij veel wind. Er ontstaat een ophoping van vooral plastic op bepaalde plekken
- Nee, ruim wel vaak zwerfafval op.
- Nee; ik loop al wekelijks zwerfafval op te ruimen.
- Nee. Laat niets achter op straat

- Neem contact op met de scholen want die veroorzaken veel
- Neem na ieder wandeling rommel mee en gooi het thuis weg!
- Neen, is niet de taak van privé personen om mensen aan te spreken op hun gedrag als ze vuil, papier of andere zaken op straat gooien, de gemeente dient maatregelen te nemen door meer papierbakken of andere zaken neer te zetten om dit te voorkomen, verder kan je zelf in de naaste omgeving zwerfvuil verwijderen als het noodzakelijk is.
- Niet echt, maar meer controle door politie of wie dan ook is niet mogelijk blijkbaar. Maar als er sprake is van zwerfafval voelt niemand zich verantwoordelijk. Niet van gemeentewege of ingehuurde bedrijven, men vindt het wel goed. Ja de burger dan dus ook.
- Ondergronds voor iedereen.
- Op scheidag met de buurt
- Op tijd de desbetreffende bakken te legen.
- openbare vuilnisbakken plaatsen op strategische plekken
- Oppakken en weggooien
- oppakken wat je ziet liggen en weggooien.
- Oprapen
- Oprapen en in containers doen.
- oprapen en in de afvalbak doen.
- oprapen en in de vuilnisbak gooien, wat een aantal bewoners in deze straat doen.
- Oprapen en in de vuilnisbak gooien. De dader is meestal niet te traceren.
- Oprapen en in de zwarte bak gooien. Als iedereen dat zou doen, is er ook geen zwerfvuil meer :)
- Oprapen is het enige.
- Oprapen weg gooien in bak
- Opruimen
- Opruimen met papierprikken even werk als je het bijhoudt.
- Opruimen wordt nu ook wel al gedaan.
- Opruimen, doe ik trouwens altijd al. Maar ik haat het dat mensen steeds opnieuw afval op straat en in de voortuin gooien.
- Opruimen, pak regelmatig een lege chips zak op
- Opruimen. Nodigt alleen maar uit tot meer afval.
- opvoeding en bewustwording/making
- Ouders hun kinderen opvoeden. Vuilnis bak in straat.
- papier-en vuilcontainers met sleutel invoeren, nu wordt het vuil naast de containers gezet. De frequentie van ophalen van de containers (leggen) opnieuw bezien, vlak voor het weekeinde op laten halen
- Per toetsbeurt helpen opruimen.
- plaats meer prullenbakken en leeg ze regelmatig
- plaatsing afvalbakken, eventueel geadopteerd
- Positief, uitdagend maken, actief in bekeuren.
- Praten met de burens.
- Praten met een school in de buurt
- prikken
- prullenbak bij bushalte vaker legen Knijpers ter beschikking stellen en projecten schoon met basisscholen in de buurt houden

- prullenbak
- Prullenbakken en dan ook legen
- prullenbakken neerzetten en bordjes tegen hondenpoep
- Prullenbakken plaatsen
- prullenbakken plaatsen. Er zijn in oosterheem weinig prullenbakken
- Prullenbakken, boetes uitdelen
- Reeds eerder vermeld, dit ruimen we zelf op.
- Regelmatig milieuparken nalopen en zwerfvuil opruimen, zodat duidelijk zichtbaar is voorbeeld.
- regelmatig zwerfafval opruimen (eigen initiatief)
- Rondom woning zelf opruimen
- Ruim al veel op in mijn eigen omgeving.
- Ruim altijd al op.
- Ruim het zelf al op. Mensen zouden helaas opnieuw opgevoed moeten worden
- Ruim regelmatig op.
- ruim zelf af en toe op, maar inzet HALT-jongeren valt te overwegen
- Ruimen dit al op.
- Scholieren die alles maar op straat gooien op aanspreken.
- Sommige mensen hebben geen geel muntje, en dan gooi ze het naast de prullebak. Die mensen moeten aangepakt worden.
- Sommige mensen plaatsen afval bij de containers voor glas/papier/plastic dat er niet in past.
- Soms gooi ik het in de afvalbak.
- Sowieso zelf alles in de vuilnisbak gooien en daarmee het goede voorbeeld geven, maar of dat werkt....
- statiegeld heffen op petflessen en blikjes
- Stoep en gemeentelijk perk voor ons huis netjes houden
- Straatvegers
- straffen waar mogelijk
- Strenge naleving en controle op vuil op straat gooien.
- Taak gemeente.
- Toch maar zelf opruimen
- toch wat meer bakken neer zetten in de wijk
- Toezicht en bekeuren op heterdaad
- Totaal niets
- Vaker de gemeentetuintjes opruimen.
- vaker de ondergrondse containers legen
- Vaker opruimen.
- Veel afval komt van een basisschool en met name de jongeren die daarna rondhangen. Zelf ruim ik op maar wat kan/moet je doen??
- Veel meer prullenbakken, zodat bewoners niet de halve omgeving af hoeven te lopen met hun afval of een zakje hondenpoep. De prullenbakken tijdig legen, zodat niet alsnog vuil op de grond terecht komt.
- verplicht de benzinepomp hier op de hoek om de straat op te ruimen, want 80% van de troep in mijn voortuin en in de straat komt bij hen vandaan
- Voldoende afvalbakken langs de weg/straat/omgeving.
- Voorlichting op scholen

- Voorlichting op scholen!
- Vuilnisbakken neerzetten en regelmatig leeghalen
- Wanneer ik zwerfvuil aantref, gooi ik dat ik een afvalbak.
- Wat makkelijk op te pakken is gooien we in eigen container, als andere dat ook doen blijft 't netjes.
- Wat meer afvalbakken
- We halen het regelmatig weg.
- We rapen het al steeds zelf op.
- We ruimen het zelf al op voor de deur. Hopen dat het netjes blijft.
- We ruimen regelmatig vuil op
- weghalen en in afvalbak gooien
- Weinig
- Wellicht zou het handig zijn als degene die het vuil achter laat op het idee komt de troep in een afval container te gooien.
- Werken daar wijkpost weggehaald
- Westerpark - natuurpad achter de Voorweg. Veel afval gedumpt
- Wij gaan al periodiek op pad om de zoi op te ruimen en komen dan met tientallen kilos terug
- Wij ruimen zelf zoveel mogelijk op maar op de speelvelden moet men maar jongeren laten doen
- wij ruimen zelf zwerfafval op.
- Wij, als buurt, ruimen veel afval van ? op. De overlast aan hondenpoep is niet haalbaar.
- Winkeliers bekeuren als hun handel voor veel zwerfvuil zorgt
- Ze werken zo plichtmatig, niet betrokken bij hem werk. Niet hun buurt. Mensen die in Zoetermeer wonen.
- Zelf alles opruimen maar daar ben ik sinds 2 maanden mee gestopt
- Zelf de handen uit de mouwen steken
- Zelf de troep van je zelf weg gooien
- Zelf geen rommel op straat gooien en andermans rommel in de directe woonomgeving opruimen.
- Zelf gewoon oppakken en in de asbak gooien. Mensen aanspreken op gedrag en gevolg.
- Zelf je eigen rotzooi opruimen
- Zelf meenemen en thuis in vuilnisbak gooien
- zelf niets gooien op straat
- Zelf ook opruimen
- Zelf oppakken van het zwerfvuil.
- Zelf opruimen
- Zelf opruimen een buurtgenoten daartoe oproepen
- Zelf opruimen en in eigen container doen.
- zelf opruimen maar ook mogelijkheden bieden om het op een goede plek te deponeren
- zelf opruimen, maar aanspreken van daders kan je op een pak slaag komen te staan, dat moet de politie dus maar doen.
- Zelf opruimen, verder geen ideeën.
- Zelf zorg ik nooit voor zwerfvuil, ik kan hoogstens anderen attenderen maar dat valt niet in goede aarde.
- Zelfstandig zwerfafval verwijderen, hetgeen wij regelmatig doen
- Zoveel mogelijk steeds weghalen om magneetwerking te voorkomen. Zowel door bewoners als gemeente.
- Zware boetes uitdelen aan vervuilers

- Zwerfafval dat is terug te leiden naar producent (bijvoorbeeld McDonalds) daarvoor boeten. Bijvoorbeeld door korting te geven als zwerfafval wordt ingeleverd.
- Zwerfafval is afkomstig van de school tegenover ons huis. Als daar het vuil wordt opgehaald wordt het ook aangeboden in overvolle containers/ open vuilnis zakken.
- zwerfafval ligt in een bocht van een sloot waar burgers niet bij kunnen
- Zwerfvuil ruimen m.b.v. Knijpers.

BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2014 m.b.t. het onderwerp openbare ruimte

OPENBARE RUIMTE

57. De gemeente Zoetermeer heeft in de Beheersvisie Openbare Ruimte vastgelegd hoe o.a. de woonomgeving, winkelcentra, hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden in de komende jaren worden onderhouden. Voor alle onderdelen van de openbare ruimte is een bepaalde onderhoudskwaliteit met de gemeenteraad afgesproken waaraan moet worden voldaan.

De volgende kwaliteiten zijn afgesproken:

- sober onderhoud : beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid
- redelijk onderhoud : redelijk verzorgd onderhoud en veilig

Voor uw directe woonomgeving is afgesproken dat het onderhoud van de straten, parkeerplaatsen, het groen en het meubilair sober zal zijn.

Kunt u achter elk onderdeel aangeven of de afgesproken onderhoudskwaliteit 'sober' overeenkomt met hetgeen u waarneemt in uw directe woonomgeving (gelijk aan afspraak) of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken?

DIRECTE WOONOMGEVING

onderdelen:	werkelijke onderhoudskwaliteit is:				
	1 veel slechter	2 slechter	3 gelijk aan afpraak	4 beter	5 veel beter
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	☐	☐	☐	☐	☐
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	☐	☐	☐	☐	☐
- banken (schoon en heel)	☐	☐	☐	☐	☐
- papierbakken (heel en leeg)	☐	☐	☐	☐	☐
- graffitiwrijving	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (groot zwerfvuil > 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (klein zwerfvuil <= 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐

58. Ook voor de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) is voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte een bepaalde kwaliteit afgesproken. Voor de winkelcentra is de onderhoudskwaliteit redelijk afgesproken, dat wil zeggen redelijk verzorgd onderhoud en veilig.

Kunt u hieronder achter elk onderdeel aangeven of de afgesproken onderhoudskwaliteit 'redelijk' overeenkomt met hetgeen u waarneemt in de winkelcentra of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken?

WINKELCENTRA (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

onderdelen:	werkelijke onderhoudskwaliteit is:				
	1 veel slechter	2 slechter	3 gelijk aan afpraak	4 beter	5 veel beter
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	☐	☐	☐	☐	☐
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	☐	☐	☐	☐	☐
- banken (schoon en heel)	☐	☐	☐	☐	☐
- papierbakken (heel en leeg)	☐	☐	☐	☐	☐
- graffitiwrijving	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (groot zwerfvuil > 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (klein zwerfvuil <= 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐

59. Ook voor de onderdelen van de hoofdwegen (Australiëweg, Aziëweg, Europaweg, Oostweg, Zuidweg etc.) en de naastliggende fiets- en voetpaden is een bepaalde kwaliteit afgesproken. Voor de hoofdwegen en de naastliggende fiets- en voetpaden is de onderhoudskwaliteit sober afgesproken, dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid.

Kunt u hieronder achter elk onderdeel aankruisen of de afgesproken onderhoudskwaliteit 'sober' overeenkomt met hetgeen u waarneemt op de hoofdwegen en de naastliggende fiets- en voetpaden of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken?

HOOFDWEGEN
en naastliggende FIETS- en VOETPADEN

onderdelen:	werkelijke onderhoudskwaliteit is:				
	1 veel slechter	2 slechter	3 gelijk aan afpraak	4 beter	5 veel beter
- wegen (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- fiets- en voetpaden (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- beplanting (o.a. snoeien)	☐	☐	☐	☐	☐
- graffitiwrijving	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (groot zwerfvuil > 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (klein zwerfvuil <= 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐

66. Hoe zou u het liefste betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte in uw directe woonomgeving?

- 1. ik wil alleen geïnformeerd worden
- 2. ik wil meedenken/meepraten
- 3. anders, namelijk

:

- 4. niet

67. Hoe zou u het liefste betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

- 1. ik wil alleen geïnformeerd worden
- 2. ik wil meedenken/meepraten
- 3. anders, namelijk:

- 4. niet

68. Hoe zou u het liefste betrokken willen worden bij veranderingen van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden?

- 1. ik wil alleen geïnformeerd worden
- 2. ik wil meedenken/meepraten
- 3. anders, namelijk

:

- 4. niet

69. Heeft u wel eens last van zwerfafval in uw directe woonomgeving?

- 1. ja, veel
- 2. ja, weinig
- 3. nee → ga naar vraag 72

70. Heeft u misschien suggesties/ideeën wat u zelf zou kunnen doen om het zwerfafval in uw directe woonomgeving te verminderen?

71. Op veel plaatsen in Zoetermeer is het mogelijk om op verzoek van de inwoners een extra afvalbak te laten plaatsen in de openbare ruimte om zwerfafval te verminderen. Het is de bedoeling dat degene die de extra afvalbak aanvraagt bij een wijkpost deze adopteert, dat wil zeggen er voor zorgt dat deze regelmatig wordt geleegd en wordt voorzien van een schone afvalzak.

Zou u in uw directe woonomgeving een afval-/prullenbak willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen)?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet
- 4. ik heb er al een geadopteerd